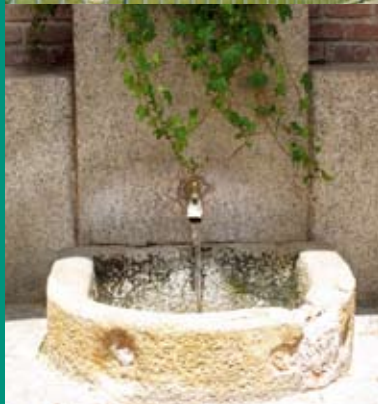

GUIA TURÍSTICA

Sant Andreu de Llavaneres
Sant Vicenç de Montalt
Caldes d'Estrac

Edita

Ajuntament de Sant Andreu de Llanerres
Ajuntament de Sant Vicenç de Montalt
Ajuntament de Caldes d'Estrac

Coordinació

Regidoria de Promoció Econòmica, Comerç i
Turisme de l'Ajuntament de Sant Andreu
de Llanerres

Fotografia

Raquel Begines
Quim Bertran
Toni Buch
Manel Martínez
Sergio Ruiz
Anna Tresserras
Andreu Ventura
Marc Vidal
Botiga Arrels

Disseny

Centredigital

Departament de disseny gràfic Centredigital
Tel. 93 793 02 63
www.centredigital.com

Assessorament lingüístic

blancafort
grup formatiu

Acadèmia Blancafort
Tel. 93 792 91 80
llanerres@blancafort.com

Imprimeix

Impremta Gràfiques Llanerres
Tel. 937 952 931
alex@centredigital.com

Producció de continguts

pauta
mèdia

Tel. 620 760 707
info@pautamedia.com

Coordinació

Francesc Castanyer
Xavier Amat

Introducció

Rafael Vallbona

Redacció

Xavier Amat
Vern Bueno
Betty Doñate
Eva Viñals
Judith Vives

Les 3 viles

Sant Andreu de Llavaneres
Sant Vicenç de Montalt
Caldes d'Estrac

Índex

7

Entorn urbà

15

Entorn rural

21

Entorn natural

33

Els plaers...

135

Guia gastronòmica

177

Dades d'interès

Entorn urbà

▣ Vista general de Sant Andreu de Llavaneres

L'entorn urbà

TRES VIDES I UNA REALITAT

Sant Vicenç de Montalt i Sant Andreu de Llanerers van dependre administrativament de la ciutat de Mataró fins a meitat del segle XVI, i Caldes d'Estrac va formar part de Barcelona fins l'any 1715, en perdre aquesta ciutat els seus privilegis degut al Decret de Nova Planta. A partir de llavors, la vida urbana ha bategat amb veu pròpia als carrers de Les 3 viles.

Els pobles han crescut i s'han omplert de vida. Gent vinguda dels llocs més diversos han fet seva aquesta terra, hi han portat els seus fills, o els hi han fet néixer, i l'han convertida en una mena de terra de promissió. Vinguin d'on vinguin i amb els interessos que els hagin portat, el devessall de persones que s'han instal·lat aquí ha estat clau en la transformació del territori.

D'agrícola a residencial

Des de les primeres dècades del segle XX Llanerers va començar la seva mutació de poble agrícola a lloc d'estiueig i de residència. El golf es va inaugurar l'any 1945. Llavors alguns hotels de la zona ja allotjaven els visitants, alhora que acollien luxoses festes als seus salons. A finals dels seixanta, amb la construcció de l'autopista a Mataró, el poble va entendre que el seu avenir s'havia capgirat definitivament perquè per fi s'establia amb Barcelona una connexió moderna i amb futur. Va ser l'època que hom va començar a moure's per convertir l'espigó antic en el **Port Balís** actual, i fins i tot algú va llençar la proposta de construir un aeròdrom.

Avui, Llanerers no ha perdut gens ni mica el seu caràcter cosmopolita, si de cas l'ha abellit. Passegeu pel carrer de Munt, mireu els aparadors de les botigues i no hi trobareu a faltar de res; busqueu després el **passeig de Jaume Brutau**, la **plaça de la Vila** i l'edifici de **Ca l'Alfaro**, símbol de la tradició estiuejant. Observeu com canvien els temps per a bé posant com a exemple la bella factura del casal nou de la gent gran i perdeu-vos, finalment, pel parc dedicat al **Cardenal Josep Vives i Tutó**, fill del poble. I no marxeu sense pujar al cementiri. L'**església gòtica** (s. XVI) i la vista que domina la vall on s'ajeu la vila us donaran la visió més exacta d'allò que cal saber.

BARRIS DE MAR

Tant Llanerers com Sant Vicenç són, amb Cabrera, els únics pobles interiors de la comarca els barris de mar dels quals no s'han independitzat. És cert que Can Sanç, Montalparc, Can Boada o Can Ripoll han crescut molt els darrers anys, però també han crescut els pobles 'mare', i així ambdós s'han fos gairebé en un sol nucli urbà amb una personalitat solidària.

Sergio Ruiz

TRADICIÓ I MODERNITAT

El vell i el nou es troben a Sant Vicenç. El modern camp de golf de 18 forats, una instal·lació envejable, conviu amb el tradicional Museu del Pessebre de Catalunya, un centre únic al país que mostra pessebres catalans i d'arreu del món en tota mena d'estils.

Toni Buch

Com la millor postal

Sant Vicenç de Montalt ofereix al passavolant una de les millors postals de la comarca, si s'hi acostava per la carretera que va de Mataró a Arenys de Munt. Entre els pins espessos, el blau del mar es retalla al fons, immens, conquerint a poc a poc tota la vista, esclerissant l'arbreda. Entre torrents i mates de verd, la silueta del poble, presidida per l'església gòtica del segle XVI, sembla emergir d'un somni bucòlic.

Sant Vicenç de Montalt és això i molt més, i no solament per urbanitzacions exclusives com **Supermaresme** o **Santa Maria de Balís**, sinó també per llocs com el **passeig de Marquès de Casa Riera**, espai idoni per evocar aquells estius on el temps no passava. Les cases de finals del segle XIX i de principis del XX que encara es conserven, demostren com de curiosa amb l'entorn i amanerada en qüestió de gustos estètics i arquitectònics era la burgesia catalana de l'època a l'hora de fer-se el seu xalet d'estiueig, quan els banys a mar tot just començaven a posar-se de moda. La platja, com fa cent anys, segueix essent d'una bellesa incontestable.

El brogit del pas de l'autopista té un parèntesi de silenci i tranquil·litat al **Parc dels Germans Gabrielistes**, un jardí preciós amb flora autòctona, que ens aboca al mar des d'un mirador privilegiat. Aquí cal perdre's pels carrerons costeruts del nucli antic, com la **baixada de la Riera**; per les cases que s'amunteguen al voltant de l'església i pels masos com **Can Brunet**, **Can Mora** o **Can Rams**. Aquest és el Sant Vicenç que es va fer dels bancals que pugen pel pendís suau de la serralada i de la costa baixa que besa l'horitzó on, des de temps immemorials, els veïns hi deixen perdre la mirada.

Toni Buch

Sergio Ruiz

▣ Baixada de la Riera de Sant Vicenç de Montalt

Banys i cultura

Quan al darrer terç de segle XIX els banys a mar es van començar a posar de moda, Caldes d'Estrac es va convertir en una de les viles pioneres en aquella nova forma d'estiueig. De banys, a Caldes, feia segles que se'n prenien, i d'això li ve el nom. La deu d'aigua que brolla a 38,8° va bé per al reuma i per a les afeccions de l'aparell respiratori. Però el que va transformar del tot aquest fondal minúscul en un indret de referència arreu del país va ser la platja.

Cap a finals del segle XIX els balnearis marítics comencen a ocupar el litoral. L'any 1870 s'inaugura el Josep Santarromana. Cinc anys després obren els banys Marcel·lí, davant de l'estació, i poc després, l'any 1881, obren els **banys Colón**. Aquests banys aviat van afegir a les seves instal·lacions un restaurant, després un casino i, finalment, es van convertir en un hotel, que avui és un establiment de prestigi que fa honor a la trajectòria pionera de la vila en el turisme de platja.

En aquells temps la primera onada d'estiuejants ja omplia les fondes que hi havia a banda i banda de la Riera o al carrer de Sant Pere. La **fonda Vidal**, la **fonda Borràs** i la **fonda La Providència** han estat

CAN MUNTANYÀ

L'any 1987 es va inaugurar el parc de Can Muntanyà, un impressionant jardí que s'enfila pel turó que tanca Caldes d'Estrac pel nord. A més de quatre llacs, l'espai és ple de mimoses, lliris, farigola romaní, eucaliptus, llimoners, tarongers, moreres, xiprers i una bona mata de pins darrera dels quals el poble es dilueix en el terme municipal d'Arenys de Mar.

▣ Trobada de puntaires al carrer de Munt de Sant Andreu de Llavaneres

molt importants per al turisme de Caldes. Aleshores, uns quants privilegiats s'havien fet cases als **carrers de Callao i de Santa Teresa**. Pocs anys després, la segona allau d'estiuejants va començar a instal·lar-se a primera línia de mar, entre el tren i la platja. Cap a 1920 el **carrer de Ciutat de la Paz** i l'aristocràtic **passeig dels Anglesos** ja estaven construïts pràcticament del tot, i l'any 1925 es van urbanitzar. Abans, certes coses anaven al revés.

Si feu una volta pel **carrer de l'Església**, pel **carrer Major** i pel **carrer del Remei**, tindreu una panoràmica força exacta d'aquest petit poble, amb l'aglomerat de cases i casetes escampades al llarg de **la Riera** enfilant-se amunt, volent guanyar terreny allà on no n'hi ha més. L'encant és ineludible. I no només els banys a mar converteixen el lloc en terra de poetes; la cultura ha recalat a Caldes i s'ha convertit en un poderós senyal d'identitat de la vila.

Rafael Vallbona

Entorn rural

L'entorn rural

UN PROCÉS HARMÒNIC AMB EL TEMPS

Ja al Neolític aquest territori era densament poblat, tal i com ho demostren els jaciments prehistòrics trobats als **Rocs de Sant Magí**. Des de llavors, i durant l'Edat del Bronze i la del Ferro, es va anar assentant un tipus d'economia productiva basat en els conreus i la ramaderia, que es va consolidar durant el període Ibèric i que a, l'àrea del Montalt, s'hi establí de manera dispersa. De sempre, importants extensions de pinedes i de brolles situades a les zones més baixes i planes de la serralada del Montalt s'anaven convertint en terres de conreu.

Primer es van cultivar els conreus de secà, olivera, cereals i vinya, portats al territori, sobretot, durant la romanització. La gran propietat rural de **Can Sanç**, nascuda en època romana a partir d'un antic assentament ibèric entre la **riera de Lllaneres** i el **torrent de les Bruixes**, en va ser un bon exemple. S'hi van cultivar vinya i oliveres fins a finals del segle XIX, quan la fil·loxera va arrabassar tots els ceps.

A partir de llavors, l'agricultura dels municipis del Montalt, i la de tota la comarca, va canviar el secà pel regadiu; la zona es va convertir en una de les hortes de Barcelona i, durant part de la primera meitat de segle XX, en la subministradora de patates de mitja Europa (sobretot del Regne Unit). L'any 1933 les patates primerenques de llavor *Royal Kidney* van rebre oficialment el nom de **Mataró potatoes** als mercats internacionals.

Una agricultura dinàmica

L'agricultura va començar a fer el tomb definitiu als anys vint, quan un italià exiliat anomenat Beniamino Farina va començar a cultivar la clavellina tal com ho feien a la seva Riviera nadiua. La semblança climàtica era evident; la novetat era l'agosament de l'emprenedor. El **clavell** es va convertir aviat en un conreu d'èxit. Avui, la flor tallada i la planta ornamental són dos dels pols principals de la vida rural al Montalt, juntament amb els famosos **pèsols de Lllaneres**, dos tipus autòctons de pèsols del Maresme que es coneixen com a **pèsol de la floreta** i **pèsol garrofal**. Hi ha qui defensa que són dos noms d'una mateixa espècie però, en qualsevol cas, són únics i es distingeixen per la dolçor.

FRUITS DE L'HORT

Des dels horts de Sant Simó, fins el límit de Caldes d'Estrac amb Arenys de Mar, passant per tota la plana a tocar de mar i enfilant-se turó de Montalt i serra de la Polseruda amunt, fa uns anys tot el país era un immens patatar capaç de produir més de 100 mil tones durant uns mesos de l'any.

Anna Tresserras

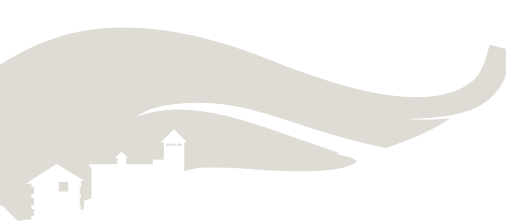

▣ El mas de Can Mora de Dalt, a Sant Vicenç, actualment hotel rural

Dinamisme, tecnificació i innovació són les característiques d'aquesta nova manera de viure i entendre el medi. En un territori sotmès a una gran pressió urbana, s'han transformat els antics masos en explotacions i la feina primària del pagès, en un ofici altament terciaritzat. L'entorn rural del territori subsisteix gràcies a això.

Masos com **Can Mora**, **Can Mora de Dalt**, **Can Missé**, **Can Rams**, **Can Rabasa**, l'abans esmentada **Can Sanç**, **Can Mas Nadal**, **Can Tries**, **Can Bacardí**, **Can Catà**, **Can Mandri** o **Can Sauri**, on vivia la família Brunet, exemple de nissaga pagesa, van conformar, al llarg dels segles, el teixit econòmic i social del territori, tot fonamentant-lo en la vida rural i aconseguint una prosperitat basada en el treball dur d'una terra amable i rica. Quan hi havia temps, entre collita, sega, batuda i llaurada, els minúsculs municipis es vestien de festa, feien mercat o es trobaven en algun aplec.

Convertir aquell incipient dinamisme modern en la competitivitat del sector agrari contemporani, amb totes les limitacions que el creixement urbà ha imposat a la vida rural, i fer tènueament compatibles ambdós mons, és mèrit de moltes generacions que han sabut demostrar que el nou i el vell poden conviure.

A Sant Vicenç, a Llanerers i a Caldes d'Estrac, amb el pas del temps, han après que aquest sempre precari equilibri és el millor patrimoni històric i humà que pot tenir un territori si vol mirar cap al futur amb serenitat. Cal no oblidar que Les 3 viles tenen una taxa de creixement anual de la població superior al 4%, que les empreses del sector terciari són el 75% i que l'agricultura sobreviu en explotacions rurals familiars. I, tot i que l'activitat humana està condicionada pel microclima, a penes queda rastre d'aquelles antigues i grans extensions de garrofers, uns arbres que busquen el sol i el mar.

Rafael Vallbona

EL PAS DELS ROMANS

Els romans van arribar a la costa de Caldes, Llanerers i Sant Vicenç cap al 218 a JC, durant la Segona Guerra Púnica, i endegaren ben aviat un procés colonial de modernització de totes les estructures del territori, que va portar els Ibers a perdre ben aviat els seus costums, cultura i fins i tot llengua; va ser la romanització, i va durar ben bé fins el segle I a JC.

Amb l'arribada dels romans, el motor de l'activitat econòmica i de la vida eren les vil·les, autèntiques explotacions agràries dotades de tota mena de serveis, de les quals sortien vi i cereals, que eren embarcats als molls propers o que es distribuïen per tot l'imperi a partir del brancall de la via Augusta que passava a tocar del mar. A la zona del Montalt s'han trobat almenys mitja dotzena de vil·les romanes

Els romans van ser ben acollits en terres del Maresme. Amb Iluro (Mataró) fundada a la primera meitat del segle I a JC, el territori va ser una part important de la Catalunya romana, juntament amb les properes Barcino (Barcelona) i Baetulo (Badalona).

R.V

■ Garrofers que presideixen l'entrada de la urbanització Rocaferrera, a Sant Andreu de Llanerers

Entorn natural

🇪🇸 Vista de la serralada del Montalt

L'entorn natural

UN TERRITORI AMB FESOMIA PRÒPIA

Sedimentades per la humitat fins a convertir-se en sauló, les velles roques granítiques de la serralada litoral, la més antiga de Catalunya, tenen un conflicte de desigs en remuntar la llera de la riera d'Argentona i se separen. Amb clara inspiració montsenyenca, unes busquen l'interior, allà on la muntanya s'empelta de les característiques morfològiques del rerepaís, es fa més feréstega i obaga i crea espais exuberants com **El Corredor**. Les altres, potser més velles i cansades, saben que sempre enyoraran els blaus i no se'n volen separar. Amb aquest desig –que li confegeix una fesomia ben original–, neix aquesta aresta muntanyosa que és la **serralada del Montalt**. A la vessant marina, molt més modesta i suau, el Montalt dibuixa petits turons granítics entre rieres de sauló de curs brusc i desigual i pinedes que, en algun cas, arriben pràcticament a la platja.

Però la humilitat no exclou ni un bri de la personalitat: des de les serres lleus de la **Polseruda** o **Can Cabot**, que fan de contrafort amb la serra de **Can Bruguera**, col·laborant així a la partió del terme municipal de la capital de la comarca amb el de Dosrius, fins al coll de **Can Cintet**, on Montalt i Corredor es troben a la creu de Rupit en una abraçada geogràfica exuberant de pins, alzines i matolls d'una humitat frondosa que omple les narius, i on cadascú aporta el millor de la seva morfologia. La **serralada del Montalt** té molt clar quin és el seu objectiu: definir el caràcter essencial d'una terra que no vol deixar de mirar el mar ni oblidar el seu amable perfil muntanyenc. Tot plegat, la vella idea de l'harmonia entre el verd i el blau, els colors de la fusió dels quals neix el Maresme.

Dels turons al mar

Els 596 metres d'alçada del turó de Montalt constitueixen el vèrtex més elevat de la zona, amb la font del Malpàs a la falda nord. Cap al nord-est, vorejant els 500 metres per l'indret conegut com els **Tres Turons** (del Mig, Vilanegra i Ca l'Amar), la serralada es resisteix a lliurar-se al **coll d'en Cintet**, però cap a la vessant oposada, el braç que forma el petit serrat de **Polseruda** es lliura ben aviat als contraforts de **Can Bruguera** a través del coll de **Can Xerrac** deixant, això sí, llocs d'una bellesa impagable com **Roca Martina**, l'**ermita de Llorita** i la part del veïnat de Mata.

L'ALOC

Les rieres són les xarxes de transport més antigues; la presència humana les ha convertit en camins i carreteres, sovint sense respectar el medi natural. L'alloc és un arbust característic de les rieres del Maresme, la presència del qual està amenaçada per la degradació que han anat patint les espècies autòctones.

Toni Buch

PORT BALÍS

Pels propietaris de vaixells, el Port Balís ofereix unes condicions d'habitabilitat extraordinàries. L'amplada de la boca de 80 metres, amb una profunditat entre 4'5 metres a la boca i 3'5 a l'interior del port, i els 775 amarradors d'entre 8 i 25 metres de llarg, el fan un lloc idoni per avarar o per passar l'hivern.

Port Balís

Però l'entorn natural del Montalt no acaba amb els perfils suaus de la serralada. A través de les **rieres del Balís, de Caldes o de Gironella**, els sediments granítics més antics besen el mar en una llarga platja de més de dos quilòmetres i mig, que uneix el sector de l'estació ferroviària de Llavaneres amb el piló de roques que hi ha davant de l'**hotel Colón** i el **passeig del Mar** de Caldes d'Estrac, tot conformant una excursió extraordinària per aquest entorn natural, tan ric i divers com el de la serra.

El **Port Balís** és un símbol d'aquest territori en blau. Des del mar, els navegants reconeixen el port pel seu hangar enorme, autèntic protagonista del *sky line* d'aquesta contrada. Pels que no són de mar, també cal saber que el nom de Balís s'associa a un dels centres esportius més exclusius del país. Diuen que des d'una milla endins hom pot veure el rètol que anuncia el port pintat a l'hangar. Deu ser el millor reclam que té Llavaneres, perquè el Port Balís està estretament lligat, des de fa anys, a la prosperitat de la vila.

Al nord del port, la platja del mateix nom té uns escassos 50 metres de llargada però una amplada desmesurada de 100 metres. És de sorra gruixuda i beix, igual com les altres dues del municipi, la de l'**Estació**, al sud del terme i d'uns 200 metres de llarg, i la de les **Barques**, enmig de totes dues, de 180 metres.

El gran arenal conformat a l'esquena del port connecta la platja de Llavaneres amb la de Sant Vicenç. Un passeig ampli i senyorial constitueix l'eix vertebrador d'una llarga platja de sorra fina i bruna d'un quilòmetre tres-cents metres de llargada, que a l'estiu fa les delícies dels banyistes, a la primavera i a la tardor l'enyor dels

Ajuntament de Sant Andreu de Llavaneres

passejants i, a l'hivern, l'assossec dels solitaris. Aquest sorral i l'avinguda que l'acompanya es lliuren, a través del popular **passeig dels Anglesos**, a la platja de Caldes d'Estrac. Són 700 metres de sorra ben fina en una platja urbana que, protagonista de l'època que es van posar de moda els banys a mar, ha escrit algunes de les pàgines més importants de la història de la vila.

El clima defineix

El clima mediterrani humit d'aquest territori presenta variacions notables. El vessant interior orientat cap al **Corredor**, més fred i humit, té un caràcter que sembla continental. Però el vessant orientat a marina, té un clima més sec i amb temperatures més suaus. El règim de pluges presenta variacions notables d'any en any, però, tot i això, la mitjana climàtica anual a la zona del Montalt arriba escassament a uns 650 ml. Cal destacar els episodis de pluges fortes i ruixats que, especialment a la tardor, provoquen rierades en les conques de tots tres municipis.

Entre aquestes mates de bosc mediterrani que sobrevisquen miraculosament al creixement urbanístic, Sant Andreu de Llavaneres, Sant Vicenç de Montalt i Caldes d'Estrac són tres de les viles que mantenen millor l'esperit de la comarca: una existència rica gràcies a la fertilitat de la terra i temperada pel clima. Potser per això són, avui dia, tres pobles altament residencials que han sabut conservar els atributs que els fan més atractius.

Rafael Vallbona

Toni Buich

Esplanada de pins a Llavaneres

■ Sant Andreu de Llavaneres a vista d'ocell

📍 Sant Vicenç de Montalt a vista d'ocell

Calder d'Estrac a vista d'ocell

el plaie

r...

35

de la història

41

del patrimoni

47

de l'aigua i de la salut

57

de l'esport

67

de sortir

77

de la gent gran

85

dels infants

93

de la muntanya i del mar

105

de les fires i de les festes

115

de comprar

123

de menjar

Les 3 viles

Sant Andreu de Llavaneres
Sant Vicenç de Montalt
Caldes d'Estrac

El plaer... de la història

LES TORRES DE GUAITA

Al llarg del segle XVI, davant les incursions de corsaris berberiscs, les poblacions de la costa del Maresme hagueren de prendre mesures per a la seva defensa; és així que s'inicià la construcció de torres de vigilància. Són conservades la Torre Verda (a la foto) i la de Can Busquets, a Caldes d'Estrac i la dels Encantats, a Arenys de Mar.

Els homes prehistòrics devien advertir que aquestes contrades eren un lloc privilegiat perquè s'hi van establir, com ho testimonien les terrisses d'estil neolític que s'hi han trobat. A Llanerers s'hi pot visitar el poblat neolític dels **Rocs de Sant Magí**, un jaciment format per grups de grans blocs granítics recolzats els uns sobre els altres, que constitueixen petites coves i passadissos. Els blocs exteriors estan units per murs de pedra seca i, a la part central del conjunt, hi ha un corredor d'uns 8 metres de llargada per 80 centímetres d'amplada. Una de les característiques d'aquest jaciment és l'existència de fragments de paret entre els grans blocs de pedra granítica que formen una mena de muralla, un fet no gaire habitual en jaciments d'aquest període. Tot i que són de titularitat pública, les restes estan actualment protegides amb tanques per evitar l'espoli.

Amb l'arribada dels romans i el naixement d'*lluro* (antic nom de Mataró), Sant Vicenç i Llanerers van ser nuclis de població que van configurar el territori il·lurenc. La presència romana va deixar nombrosos testimonis enterrats a la serra de la **Torre dels Encantats**, entre Caldes i el poble veí d'Arenys de Mar. De fet, als voltants de la Torre dels Encantats hi ha les restes d'un poblat ibèric, el **Puig Castellar**, un dels més importants de la costa.

Va ser l'arribada dels romans la que va fer que els vilatans abandonessin les muntanyes, les parts altes del municipi, per assentar-se més a prop del mar. Així, està certificada l'existència de diverses viles romanes a Llanerers, com la de **Can Sanç**, situada a prop de la costa, dalt d'un petit turó, a 30 metres sobre el nivell del mar.

Caldes d'Estrac, Sant Andreu de Llanerers i Sant Vicenç de Montalt (dit també Sant Vicenç de Llanerers) comparteixen un passat comú. El topònim actual de Llanerers s'esmenta per primera vegada en uns documents que daten de 968 i pertanyen a l'Arxiu de la Corona d'Aragó. No parlem encara de nuclis de població homogenis, sinó de conjunts agrícoles formats per masies més o menys disseminades. El **castell de Burriac**, a Cabrera, exercia el seu domini feudal sobre el **castell de Vilassar** i el **de Mata**. Justament, aquest últim comprenia els termes de Mataró, Sant Andreu de Llanerers, Sant Vicenç de Montalt i Caldes d'Estrac.

L'any 1479 **Jaume Llull**, en representació de les parròquies de Sant Andreu i Sant Vicenç, va demanar al rei poder desvincular-se del senyor del castell de Burriac i posar-se directament sota la protecció reial. Un any més tard, el 1480, **Ferran el Catòlic** va escoltar aquesta petició i va incorporar tot el territori de Mataró sota el seu control directe, cosa que suposava tenir les mateixes llibertats

📍 Rocs de Sant Magí

CINTO VERDAGUER

Jacint Verdaguer va passar llargues temporades a Caldes ja que era el capellà dels marquesos de Comillas. Allà va escriure, *Vora la mar*, datat del 1883.

*"Al cim d'un promontori que
domina les ones de la mar /
quan l'astre rei cap a ponent
declina me'n pujo a meditar. /
Amb la claror d'aqueixa llàntia
encesca contemplo mon no-res;
/ contemplo el mar i el cel, i llur
grandesa, m'aixafa com un pes".*

i privilegis que una ciutat com Barcelona. Però, no contents amb aquest pas, Llanerers va demanar independitzar-se de Mataró i l'any 1543, finalment, va aconseguir-ho: el rei **Carles V** va donar a les parròquies de Llanerers i Sant Vicenç el privilegi d'escollir un alcalde. El següent rei que va intervenir en la història d'aquestes dues viles va ser **Felip II**, que va concedir a Sant Vicenç el privilegi de la independència de Llanerers l'any 1599. A partir d'aquí, el 1601, Sant Vicenç va tenir segell i va procedir a l'elecció de jurats i consell propis.

I Caldes? Es creu que el mot "d'Estrac" té el seu origen en el topònim Estarac, que prové del nom cèltic Astaracus. De totes maneres, sí se sap del cert que en l'època romana el municipi era conegut per les seves aigües termals i que per això l'anomenaven *Aquae Calidae*.

El 1219 es van alçar un temple i un hospital al costat de les termes, unes construccions que van ser el nucli originari de la població actual. L'any 1396, Caldes va passar a ser una baronia i, des del segle XV, va ser governada per un batlle nomenat pels consellers de Barcelona. Així hi van viure els habitants fins que el 1715 Barcelona va perdre els seus privilegis degut al Decret de Nova Planta i Caldes va esdevenir un municipi independent encara que molt petit, perquè el terme municipal es limitava a les construccions originals: l'església, el brollador d'aigües termals i els terrenys del costat. Actualment, tot i que els seus dominis s'han estès, Caldes és el quart municipi més petit de Catalunya, amb un terme que no arriba al quilòmetre quadrat.

Personatges de cultura i esport

El visitant que observi detingudament al seu voltant s'adonarà que es troba en un lloc privilegiat. El maridatge que formen el verd dels pins i el blau del mediterrani ha seduït aristòcrates, ha inspirat a poetes i ha captivat mirades de tot arreu. Per aquestes contrades, va passar-hi l'escriptor, dibuixant i músic **Apel·les Mestres** (Barcelona, 1854-1936), que es va estar llargues temporades a Caldes, hostatjat a la **fonda Borràs**, emplaçada a la **Riera**, en un edifici avui plenament conservat. Aquí, hi dibuixava racons del natural, tipus populars i paisatges que, de vegades, servien per il·lustrar la pròpia obra literària. Va situar també a Caldes diverses obres d'ambient mariner, entre les quals destaquen un poema narratiu llarg, *Els sardinalers*, i una sèrie de peces teatrals en un acte que anomena "marines", *La noia*, *L'avi* o *L'avi Xena*. Un altre dels personatges il·lustres vinculat amb Les 3 viles és l'estimat **Jacint Verdaguer** (Folgueroles, 1845-Vallvidrera, 1902), qui va passar llargues temporades a Caldes perquè era el lloc d'estiueig del seu protector, el marquès de

Parc de Joan Maragall a Caldes

Comillas. El poeta s'estava a la desapareguda **Torre de les Orenetes**, la casa que la família Comillas va fer construir l'any 1883, obra de l'arquitecte **Josep Oriol Mestres**, pare d'**Apel·les Mestres**.

Joan Maragall (Barcelona, 1860-1911), un altre il·lustre de les lletres catalanes, també va escollir Caldes per fixar-hi la residència d'estiu. Malauradament, la casa on va passar molts estius, situada al **carrer de Ciutat de La Paz**, ja no existeix. Però el municipi ha volgut preservar la seva relació amb el poeta dedicant-li un parc a la zona central del litoral, on hi ha un bust amb una placa en què es pot llegir la inscripció *A Joan Maragall, la vila de Caldes d'Estrac. 1967*. El **parc Joan Maragall** és avui lloc de trobada de la gent de Caldes i ha esdevingut un dels símbols de la transformació d'aquesta població i una peça clau de l'activitat al front marítim.

El visitant que segueixi la petja de noms il·lustres de les arts no podrà deixar de visitar la **Fundació Palau i Fabre**, promoguda per **Josep Palau i Fabre** (Barcelona, 1917-2008), poeta, assagista i dramaturg, considerat un dels màxims experts en l'obra i la personalitat de **Picasso**, amb qui va fer una gran amistat. Palau i Fabre va viure els últims anys de la seva vida a Caldes, plenament dedicat a construir la Fundació on es guarda tot el seu patrimoni artístic.

Si Caldes ha estat punt de trobada de poetes, artistes i escriptors, Llavaneres quedarà lligada a la història per ser la vila natal del **Cardenal Vives i Tutó**, un dels consellers més influents dels papes **Lleó XIII** i **Pius X**. Fill d'un fuster del poble, **Josep de Calassanç Vives i Tutó** (Sant Andreu de Llavaneres, 1854-Monte Porzio, 1913) va ser definidor general de l'orde dels caputxins a Roma i president

JOAN MARAGALL

Joan Maragall va escriure diversos poemes amb referències al mar, que es van publicar l'any 1911 amb el títol de Seqüències. D'aquest recull en forma part El pi d'Estrac: "Aquell és aquell pi com una catedral / que vora de la mar s'està secularment / bevent l'aire i la llum amb copa colossal / que mai travessa el sol, ni la pot moure el vent".

Il·lustració d'Antoni Graupera

Monument al Cardenal Vives i Tutó, a Lllaneres

del Concili Plenari Llatinoamericà en representació de Lleó XIII, que el va fer cardenal (1899). Home molt influent a la Roma pontifícia, va ser especialment important la seva participació en els documents pontificis de condemna del Modernisme (l'encíclica Pascendi del 1907), al costat de **Pius X**. Lllaneres li va dedicar un monument situat a l'entrada del poble, que va ser projectat el 1950 per l'arquitecte noucentista **Josep M. Pericas** i culminat amb una escultura de l'artista sarrianenc **Josep M. Camps Arnau**.

Però Lllaneres també té una pàgina d'artistes en el seu llibre de personalitats. El cognom **Masriera** relaciona la vila amb la Barcelona modernista de finals del segle XIX i de principis del XX. La família Masriera compta amb tota una nissaga d'artistes i orfebres, iniciada per **Josep Masriera Vidal** (Sant Andreu de Lllaneres, 1810-Barcelona, 1875), que van tenir una gran influència en el panorama cultural de l'època. Masriera Vidal va fundar l'any 1872 una joieria al carrer Ferran de Barcelona i amb el seu fill, **Josep Francesc Masriera Manovens**, van compaginar la pintura amb el taller d'orfebreria. L'altre fill, **Federic Masriera Manovens**, va tenir un dels tallers de foneria més importants i va realitzar un gran nombre d'escultures públiques a les darreries del segle XIX, entre elles l'estàtua de Cristòfor Colom de Barcelona. A Lllaneres, la informació històrica es pot completar amb l'important fons del Museu-Arxiu de la població.

El recorregut pels personatges de Les 3 viles també fa parada a Sant Vicenç. Allà, hi va néixer l'alpinista **Antoni Sors i Ferrer** (1949-1987), que va formar part de la primera expedició catalana que va aconseguir pujar al cim més alt del món, l'Everest, el 1985. Dos anys més tard, el 1987, Sors va morir a conseqüència d'una allau al *Lhotse Shar*, a l'Himàlaia. Sant Vicenç li ha dedicat un monòlit que està situat a l'entrada del pavelló esportiu inaugurat l'any 2005, pavelló que també porta el nom de l'alpinista.

Eva Viñals

Toni Buch

Monòlit i pavelló dedicats a l'alpinista de Sant Vicenç
Toni Sors

El plaer... del patrimoni

CASA UGALDE

La casa Ugalde és un habitatge unifamiliar aïllat, fet per Josep Antoni Coderch l'any 1951 per encàrrec d'Eustaquio Ugalde. És una construcció singular perquè està plenament integrada al terreny, tot formant un conjunt d'estructures concebudes per optimitzar totes les vistes que permet l'enclavament, en una de les muntanyes que formen la vall on està assentada Caldes.

L'ERMITA DE LA MARE DE DÉU DE LA LLORITA

L'ermita de la Mare de Déu de la Llorita, actualment derruïda, està ja documentada al segle XVI. Era un edifici espaiós, amb una sagristia i habitacions per als ermitans. Pertanyia a la masia de Can Lloreda, tot i que estava administrada per l'Ajuntament de Llavaneres. El dilluns de Pasqua Florida s'hi celebrava un aplec.

Les 3 viles conserven un important patrimoni arquitectònic representatiu de la història recent de la zona. Edificis civils i religiosos s'alternen tant en ple nucli urbà com en els afores i són mostra del tarannà i del quefer diari, al llarg dels segles, dels habitants d'aquestes viles.

Al barri marítim de Llavaneres, la **capella de Sant Pere** acull els feligresos des del segle XIV. Certament, la seva fesomia ha anat canviant força; antigament estava situada dalt d'un petit turó al costat est de la **riera de Llavaneres** i al seu voltant hi havia petites habitacions que la parròquia llogava als pescadors perquè hi guardessin els estris de pesca. El 1917 es va bastir una capella petita a l'altre costat de la riera i als anys 50 es va construir l'edifici actual.

A la part alta de Llavaneres, van conviure-hi dos temples. El primer, construït poc després que el municipi fos declarat independent, es va encarregar al prestigiós mestre de cases **Pere Blai**. Va ser acabat i beneït el 1574 i actualment és l'església del cementiri. Està situat dalt d'un turó, fora del nucli urbà (com l'ermita de la **Mare de Déu de la Llorita**). El temple que va dissenyar Blai és d'estil gòtic tardà, amb un campanar de planta quadrada i planta d'una sola nau. Després

Anna Tresserras

■ Església parroquial de Sant Andreu de Llavaneres

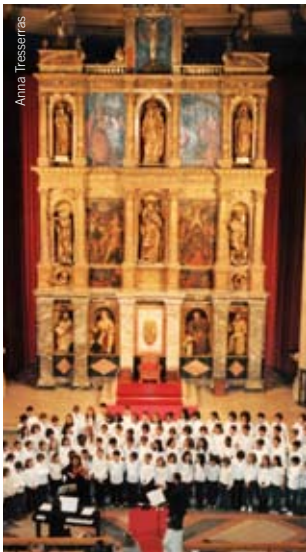
L'ESGLÉSIA DEL CEMENTIRI

L'actual temple del cementiri de Sant Andreu de Llavaneres, que va dissenyar Pere Blai, és d'un estil gòtic tardà amb un campanar de planta quadrada i d'una sola nau. Després que fos inaugurat, el 1582, l'escultor Gaspar Huguet va començar a fer-ne el retaule. Les pintures són obra del pintor italià Joan Toscano i es consideren un dels millors exemples de manierisme tardà de Catalunya.

Anna Tresserras

■ Església parroquial de Sant Vicenç

Anna Tresserras

■ Retaule de la parròquia de Llavaneres

que fos inaugurat, el 1582 l'escultor **Gaspar Huguet** va començar a fer-ne el retaule. Les pintures són obra del pintor italià **Joan Toscano** i es consideren un dels millors exemples de manierisme tardà de Catalunya. El retaule es va acabar el 1611.

El temple actual, l'**església parroquial de Sant Andreu**, situada al bell mig del nucli urbà de Llavaneres, es va construir anys més tard, quan els vilatans es van adonar que calia tenir una església més a prop. La primera pedra del temple nou es va col·locar el 1752, i el 1836 ja estava acabat. Es tracta d'un gran edifici neoclàssic de tres naus, que conté el retaule major procedent de l'antic temple parroquial i obra de l'escultor Gaspar Huguet i del pintor italià Joan Toscano, així com també els **retaules del Roser**, de **Sant Isidre** i de **Sant Joan** i el **Sant Crist** de talla del 1637.

El **temple parroquial de Sant Vicenç de Montalt** data del segle XVI, si bé ja al segle XII hi ha documents que testimonien el caràcter autònom de la parròquia. L'any 1230 va passar a dependre de la parròquia de Sant Andreu de Llavaneres. El 1577, el bisbe de Barcelona va decretar la creació de la parròquia de Sant Vicenç; el 1584 el papa **Gregori XIII** en va expedir la butlla de creació i el 1591 se'n va posar la primera pedra. Deu anys més tard, el 1601, es va

CAN MILANS DEL BOSCH

Can Milans del Bosch (camí de Can Milans) és una masia senyorial del segle XVII reformada a l'inici del segle XVIII. El conjunt, enmig de la vall i al terme de Sant Vicenç, està format per diversos edificis, entre ells una capella. La façana principal té una garita afegida durant el segle XIX. Actualment, la casa és un restaurant dedicat a banquets, amb el nom de Castell de l'Oliver. Els Milans del Bosch són una nissaga de militars documentada des del segle XV, últimament coneguda perquè un dels seus descendents va estar implicat en l'intent de cop d'Estat del 23 de febrer de 1981.

Toni Buch

beneir la nova església. El mestre d'obres de Calella, **Dionís Torres**, n'és l'autor. Es tracta d'un temple de nau única, d'estil tardo-gòtic, amb un campanar de planta quadrada. L'església tenia un retaule major renaixentista del 1617-18, que va ser cremat el 1936. Se'n va salvar el basament, que ara es pot veure encastat a l'exterior d'una de les façanes laterals de l'església.

L'actual **església parroquial de Santa Maria de Caldes** es va construir damunt d'un temple antic d'origen romànic. Del segle XIII, se'n conserva la pila baptismal i una làpida amb caràcters gòtics, ara encastada damunt la porta principal, emmarcada en una façana d'estil neoromànic. L'església actual va ser construïda entre el 1808 i el 1830, si bé el campanar es va refer i ampliar el 1868. Hi ha un altre temple a Caldes, la **capella del Carme**, finançada pel president de la companyia ferroviària **Manuel Gibert** i construïda entre el 1882 i el 1886. Està situada al **carrer del Callao**, al davant de la via fèrria, i destaca per la cúpula central.

En l'apartat civil, d'especial interès a Llanerres és **Can Caralt**, una imponent casa senyorial, que inicialment havia estat una masia, centre d'una gran propietat agrícola i ramadera i al mateix temps residència dels comtes de Caralt. D'estil barroc, ha viscut diverses transformacions des que es va construir al segle XVIII, i actualment és propietat municipal i acull l'**Escola Municipal de Música** i el **Museu-Arxiu** de la població. També cal citar la Cima, al terme municipal de Caldes d'Estrac, una casa catalogada de l'arquitecte Josep Antoni Coderch, pendent de reconstrucció.

☑ Església de Santa Maria de Caldes

Ajuntament de Caldes d'Estrac

Un dels elements de l'arquitectura rural més característics d'aquesta contrada són les torres de guaita, molt nombroses a primera línia de costa per tal de vigilar l'arribada de pirates i corsaris a tota la comarca. La **Torre dels Encantats**, situada al turó que divideix Caldes i Arenys de Mar, és l'única torre que correspon a l'època medieval, en concret al segle XIII. Del XIV és la **Torre del Baró de Can Valls**, a Sant Vicenç, actualment enmig del **parc municipal dels Germans Gabrielistes**. També a Sant Vicenç hi ha la **Torre de la Mongia**, la de **Can Ramis** i la de **Can Sauri**.

La **Torre Verda** i la **Torre Busquets** es troben a Caldes. La Torre Verda, documentada des del 1549, és coneguda també com la **Torre de les Heures**. Té una planta rodona i consta de tres pisos. La Torre Busquets es coneix també com la **Torre de l'Olivera de la Pau**, l'arbre que ha crescut al seu damunt. Va ser construïda a partir de 1586 i és de planta rodona. Està unida a la **masia de Can Busquets**, del segle XVII. A Les 3 viles hi ha actualment tres construccions declarades per la Generalitat com a Bé Cultural d'Interès Nacional (BCIN) i totes tres es troben a Caldes. Dues són la Torre Busquets i la Torre Verda, i la tercera, la **casa Ugalde**.

Les 3 viles van tenir una gran rellevància com a centres d'estiu de la burgesia barcelonina de principis de segle XX. La proximitat amb la capital catalana, l'arribada del ferrocarril, la presència del mar, el clima privilegiat o les aigües termals, van fer que moltes famílies adinerades hi establissin la seva segona residència en els moments més àlgids del Modernisme i del Noucentisme, tot deixant-hi construccions admirables. A Llanerres, hi ha **Can Farnés** (carrer de Munt, 71), del 1911, obra de l'arquitecte **Ramon M. Riudor** i residència actual dels germans de la Creu Blanca; la **Torre del Sot** (avinguda Catalunya, 56), de 1910, de l'arquitecte **Josep Coll i Vilacarla**, actualment seu d'El Casal de Llanerres; **Ca l'Utzet**

LA LLEGENDA

Els pirates barbarescos van raptar una donzella d'Arenys de Mar de nom Leonor, que va anar a parar a una família de descendents naturals de Mahoma. Es veu que la filla d'aquesta família, Fathma, patia la lepra. La jove esclava va parlar a la noia de les bondats de les aigües termals de Caldes i de la Verge del Remei, la capella de la qual és al darrera de les termes.

Com que la seva salut empitjorava, els pares van decidir portar-la al Maresme. El seguici va desembarcar de nit a la població i, per uns viarany secrets, van pujar fins a la Torre dels Encantats, on es va instal·lar. Cada nit baixaven en secret a prendre les aigües. La jove es va guarir i, convertida al catolicisme, es va casar amb el jove de Can Busquets. Avui, la Fàtima i en Busquets són els gegants de Caldes, però en aquells temps, la gent del poble creia que, les ombres que davallaven en la fosca, eren les ànimes en pena dels musulmans morts que vagaven sense consol a les batalles hagudes durant anys amb els barbarescos per la costa del Maresme.

Can Caralt, Sant Andreu de Llanerres

MOLÍ D'EN CABOT

El molí d'en Cabot és l'únic molí fariner que queda a Llanerres dels quatre que hi havia en aquesta riera. Hi ha constància d'aquests molins des de l'edat mitjana, època que Llanerres era un dels pobles que concentrava la major part de molins fariners de la comarca. Pertanyia a la masia de Can Cabot d'Avall, que va ser comprada anys més tard per la família Masriera.

Andreu Ventura

(avinguda Catalunya, 45), de 1907 i obra de l'arquitecte **Salvador Puiggrós**; les **Torres bessones de Can Matas** (carrer Clòsens, 92-96), obra de l'arquitecte **Joaquim Lloret i Homs** i fetes els anys 1921 i 1923. També cal destacar **Ca l'Alfaro** (passeig de la Mare de Déu de Montserrat, 27-33), obra de l'arquitecte modernista **Eduard Mercader**. Es tracta d'una casa d'estiueig feta construir a partir de 1880 pel pintor canari **Nicolás Alfaro**. Té planta quadrada distribuïda en tres cossos. La torre es va alçar posteriorment, ja entrat el segle XX. I, finalment, trobem la que visualment és més impactant, la **Torre Gran** (Avinguda Catalunya, 63), de l'any 1909, de **Josep Coll i Vilaclara**, amb la casa dels masovers al costat, una construcció curiosa propera a l'art 'déco', amb una torre de teulada inclinada i un gran voladís.

A la part marítima de Sant Vicenç i de Caldes d'Estrac, el caràcter de nucli d'estiueig es pot veure reflectit clarament al **passeig de Marquès de Casa Riera** i al **passeig dels Anglesos**, amb joies arquitectòniques construïdes majoritàriament entre 1915 i 1920, si bé cal lamentar que no totes les que hi llueïen hagin arribat fins als nostres dies.

De Caldes, cal esmentar també **Can Cabanyes** (Riera, 23), un edifici de planta quadrada amb una torratxa-mirador al centre i dues galeries porticades als laterals. Va ser la residència d'estiueig de la família Cabanyes, relacionada amb mossèn **Cinto Verdaguer**. També la **Torre Llanes** (passeig del Mar, 14), coneguda popularment com "La Bombonera" i **Can Gili** (Pujada de l'Església, 35), una masia del segle XVI, modificada al segle XVIII i transformada el 1922 en un gran casal senyorial d'estil noucentista.

D'època anterior són algunes residències de gran bellesa de Sant Vicenç. **Can Mora de Baix** (carrer Major, 7) és un edifici construït al darrer terç del segle XVI, amb modificacions del XVII i XIX; **Can Rams** (Sant Antoni, 19), coneguda també com **Can Coll**, és una obra de finals del segle XVI o principis del XVII; o **Can Mora de Dalt** (camí de Can Mora de Dalt, s/n), una masia del segle XVIII molt ben conservada.

Eva Viñals

■ Cases del passeig de Marquès de Casa Riera, a Sant Vicenç de Montalt

El plaer...

de l'aigua i de la salut

TRADICIÓ THERMAL

Una de les característiques de Caldes és la seva rara ambivalència, ja que disposa d'aigua termal i d'aigua de mar. Els primers establiments públics de banys de mar van ser els de Josep Santarromana, que va obrir al límit oriental del poble el 1870. Cinc anys després, davant l'estació, inauguren els banys Marcel·lí. Poc després, el 1881 obren els banys Colón, un impressionant edifici de fusta dotat amb totes les comoditats de l'època. Aquests banys aviat van afegir a les seves instal·lacions un restaurant i després un casino. Uns anys més tard encara van obrir els banys Esteve, a la platja de la Riera. A la foto, Font d'aigua termal de Caldes d'Estrac.

L'ús terapèutic de les aigües

Caldes d'Estrac és coneguda per l'ús terapèutic de les seves aigües, mesotermals, de mineralització mitjana, hipotòniques i clorurosòdiques i que brollen a una temperatura de 38,8 °C, molt propera a la del cos humà. Ja en època dels romans es coneixien les propietats de les aigües d'aquest indret, que era anomenat *Acquae Calidae*. No obstant, l'origen i nucli primitiu del que és avui Caldes d'Estrac data del segle XIII, quan una comunitat de religiosos va fundar-hi un hospital, tot beneficiant-se de les propietats curatives de les aigües termals. La font de la qual brolla l'aigua termal es troba en una galeria subterrània sota l'edifici de l'Ajuntament, a 300 metres de la línia de mar.

La Dona d'Aigua

Fa molt de temps, la **Torre dels Encantats** –al límit entre Caldes d'Estrac i Arenys de Mar– era la residència d'una dona que en les nits de lluna plena es podia veure amb un vestit llarg i blanc i un estel de plata al cap. Des de la torre es llançava a l'aire i baixava a la platja per banyar-se a la llum de la lluna. L'anomenaven la Dona d'Aigua.

En aquells anys, però, les collites eren cada vegada pitjors, i el poble va començar a donar-ne la culpa a la presència de la Dona d'Aigua; per això havia de ser capturada i expulsada. Tanmateix, un dels més ancians del poble va reclamar prudència i va proposar de demanar el favor i els beneficis de la Dona d'Aigua en comptes de despertar-ne la ira. Així ho van fer i la Dona d'Aigua va sol·licitar a tots els habitants que es reunissin amb ella el dia següent a migdia.

Tothom l'esperava a la plaça a l'hora indicada i, llavors, la Dona d'Aigua va presentar-se com una simple mortal. Va demanar que la gent la seguís per un camí pedregós que acabava a la Riera i els va dir:

–Per les entranyes d'aquesta muntanya passa un riu de plata. Li obriré el pas i aquesta serà la vostra prosperitat futura.

Amb una vareta va tocar la pedra i en va brollar aigua salutífera, que avui coneixem com a aigua termal. Aquesta és una de les moltes llegendes que expliquen la tradició termal de Caldes, d'origen mil·lenari.

■ Banyes Termals Caldes d'Estrac, de titularitat municipal

Arxiu Banyes Termals

Arxiu Banyes Termals

■ Bany termal

Arxiu Banyes Termals

■ Massatge terapèutic

ELS BENEFICIS DE LES AIGÜES

En els darrers temps, el balneari municipal de Caldes, Banys Termals Caldes d'Estrac, ha incorporat en la seva oferta activitats continuades i cursos, com ara Tai-Txi Txuan en aigües termals, amb el qual es gaudeix de les propietats curatives i preventives d'aquest art marcial juntament amb els beneficis de les aigües, o la sessió Consciència i equilibri corporal a través de la dansa i les aigües termals, amb classes que es basen en diferents tècniques de dansa i d'improvisació, a més d'alguns elements extrets de la tècnica Pilates i del ioga. A la foto, estimulació aquàtica per a nadons.

Ajuntament de Caldes

Entre els molts beneficis terapèutics i curatius de l'aigua termal, s'ha de destacar l'acció sedant i relaxant que es produeix a nivell muscular, les propietats analgèsiques sobre el reumatisme i l'artrosi, afeccions de l'aparell respiratori, vies urinàries, dermatosis... L'aplicació de les aigües termals es pot fer mitjançant la ingestió directa, una vegada refredada l'aigua, o en tractaments i teràpies corporals en forma de banys generals o locals, dolls, dutxes, massatges subaquàtics o vaporitzacions, entre d'altres tècniques.

Dos són els centres que, a Caldes d'Estrac i a Les 3 viles, ofereixen aquests serveis; l'un és públic, els **Banys Termals Caldes d'Estrac**, i l'altre privat, l'**Hotel Colón thalasso-termal**.

Els Banys Termals Caldes d'Estrac

És un balneari de titularitat municipal que es troba en ple centre de la població i prop de diversos establiments hotelers. L'edifici té els seus inicis l'any 1818, però l'estructura actual data de la reforma de 1994; és de planta única i amb la coberta realitzada amb volta de maó pla. Al costat mateix hi ha la font d'aigua termal, que s'atribueix a la llegenda de la Dona d'Aigua (pàg. 48).

Tots els tractaments són aconsellats i dirigits per un equip de fisioterapeutes que apliquen les diferents teràpies. A més, el centre compta amb un servei mèdic a disposició dels clients que ho requereixin o per als tractaments que es considerin necessaris. S'assessora cada client segons les seves necessitats, tant si es fa una escapada de cap de setmana com si es desitja un tractament continuat. En aquest segon cas, es realitza un seguiment individual amb fulls de tractaments personalitzats on es plasma el diagnòstic inicial, els objectius del terapeuta i del pacient, i la seva evolució. El fet de tractar-se d'un balneari públic fa que les tarifes siguin assequibles.

El centre està preparat per a atendre persones de totes les edats. Des de sempre, el centre ha impartit cursos d'estimulació aquàtica per a nadons, d'entre 4 mesos i 2 anys, escola de columna i tractaments de fisioteràpia. A més, participa en el Programa de Termalisme Social que ofereix l'Institut de la Gent Gran i Serveis Socials, IMSERSO. Per aquest motiu, des del mateix balneari s'ofereix la possibilitat de facilitar l'allotjament en un hotel proper.

Els tractaments dels banys termals:

- **Bany termal:** evita possibles efectes hipotensors. Té una duració d'entre 15 i 20 minuts.
- **Bany de bombolles:** la pressió de les bombolles aconsegueix un massatge amb efectes descontracturants i de drenatge venós i limfàtic.
- **Bany d'hidromassatge:** la suma de les bombolles i els dolls subaquàtics en aquesta banyera proporcionen un efecte relaxant, descontracturant i tonificant de la musculatura. També actua com a reactivant de la circulació.
- **Dutxa a pressió:** és un tractament tonificant, descongèstiu, reafirmant i desinfiltrant dels teixits.
- **Dutxa lumbar:** aconsegueix un efecte tonificant, descongèstiu, reafirmant i desinfiltrant dels teixits de la zona lumbar.
- **Dutxa bitèrmica:** en alternar aigua calenta i freda a alta pressió s'aconsegueix l'efecte més estimulant per a la circulació i el metabolisme.
- **Sauna finlandesa:** popular i relaxant, ajuda a eliminar toxines i millora el rendiment de l'aparell cardiocirculatori.
- **Inhalacions:** s'ha demostrat que les inhalacions són beneficioses per prevenir i tractar malalties respiratòries i les que afecten l'aparell otorrinolaringològic. Són indicades per a problemes de vies aèries superiors, com sinusitis, otitis, rinitis, faringitis i alteracions de la veu; en vies aèries baixes com bronquitis, asma i emfisema. Són molt útils en la prevenció del refredat comú i en nens amb moltes mucositats.
- **Fisioteràpia:** consisteix en un conjunt de mètodes, actuacions i tècniques amb l'objectiu d'adaptar, prevenir i curar persones afectades per disfuncions somàtiques i orgàniques, així com les que desitgen mantenir un nivell adequat de salut. Aprofita els medis manuals, físics i químics.
- **Fisioteràpia aquàtica:** s'apliquen exercicis terapèutics dins del medi aquàtic.
- **Microones i ultrasò:** tècniques de termoteràpia utilitzades en els tractaments de fisioteràpia com a mitjans antiinflamatoris.
- **Massatges:** manipulació de diferents teixits tous del cos, amb finalitats terapèutiques, esportives i estètiques.
- **Drenatge limfàtic:** tècnica que s'utilitza per reabsorbir l'excés de substàncies de l'espai intersticial, drenant-lo i transportant-lo fins al sistema vascular.
- **Parafang:** aplicacions parcials de plaques de fang calent. Indicades per a problemes reumàtics i contractures musculars cròniques.
- **Parafina:** la condició líquida d'aquesta substància permet que s'adapti perfectament al relleu d'articulacions petites com les de mans, colzes i peus. L'escalfor es conserva durant 20 minuts. Indicada per a problemes d'artrosi, artritis i d'altres afectacions cròniques d'articulacions petites.

BANYSTERMALS CALDES D'ESTRAC

Els Banys Termals Caldes d'Estrac obren durant tot l'any, de dilluns a diumenge i tanquen durant el mes de gener.

*La Riera, 29
08393 Caldes d'Estrac
Telèfon: 93 791 26 05
Fax: 93 791 24 36
Correu electrònic:
banysstermals@banysstermals.com*

Anxii Banys Termals

L' AIGUA DE MAR

L'aigua del Mediterrani conté més de 75 elements simples. En destaquen el clorur de sodi, clorur de magnesi, potassi, calci, sofre, silici i iode. A l'Hotel Colón, l'aigua hi arriba canalitzada sense filtres artificials, és utilitzada per a diversos tractaments i és constantment reciclada per a mantenir intactes les seves propietats naturals i terapèutiques.

L'Hotel Colón, centre thalasso-termal

L'**Hotel Colón** de Caldes d'Estrac es troba en una ubicació immillorable: a primera línia de platja i al costat mateix de l'estació de tren de la vila. Es tracta d'un edifici modern, d'estil avantgardista, que va substituir l'any 2004 l'establiment que hi havia en el mateix espai des de feia dècades i que havia caigut en desús. És l'únic centre balneari de Catalunya de quatre estrelles que combina els tractaments d'aigua termal i la thalassoteràpia (del grec *thálassa*, 'mar', i *therapia*, 'tractament o cura'), una pràctica hidroterapèutica que aprofita i ofereix tots els recursos marítims, com el fang i les algues.

Els beneficis de l'aigua de mar són coneguts des de fa segles: nodreix el cos, relaxa, purifica i proporciona energia positiva. L'elevada quantitat de minerals i oligoelements, juntament amb la presència de plàncton marí en la seva composició, fan de l'aigua de mar un element viu amb propietats antibiòtiques i estimulants del sistema immunològic, que aporta millores sensibles en quadres de problemes ossis, circulatoris i d'estrès o de fatiga general.

L'Hotel Colón té 2.000 metres quadrats de modernes instal·lacions amb quatre zones diferenciades: la zona thalasso, la zona termal, el centre de salut i medicina estètica, i la zona Club Thalasso i gimnàs.

La **zona thalasso** compta amb l'última tecnologia en cabines d'hidroteràpia: dutxes jet, banyeres d'hidromassatge i cromoteràpia, massatge *vichy*, embolcalls d'algues, cabines per a tractaments facials, així com els tractaments corporals marins més eficaços.

La **zona termal** té cabines especialitzades on poden dur-se a terme maniluvís, pediluvís, inhaladors termals, hidroteràpia de colon, així com tractaments *wellness* d'última generació: Sala de Flotació, Reina Cleòpatra, electroestimulació i endermologia (LPG).

La **zona health and beauty** està dedicada a la salut i a l'estètica, i s'hi ofereixen tractaments personalitzats sota la supervisió d'un equip mèdic, fisioterapeutes, massatgistes i un servei de Nutrició i Dietètica.

Finalment, el **Club Thalasso** es compon d'una piscina d'aigua de mar climatitzada amb dolls jet, niàgara, cignes i llits de bombolles, pileta d'immersió, font de gel, temple de dutxes, camí de sensacions mediterrànies, sauna, *hammam*, *Caldarium* i *Jacuzzi*. El *fitness Center* disposa de l'últim en aparells esportius per a exercitar la musculació i el treball cardiovascular i una sala per a realitzar tot tipus d'activitats dirigides: *spinning*, aeròbic, *Pilates*..., sempre amb

📺 Hotel Colón centre thalasso-termal

la supervisió d'un *personal trainer*. Al costat de la zona de la piscina es troba el bar dietètic, ideal per a degustar una extensa gamma d'infusions.

Bar i restaurants són oberts al públic en general, és a dir, que no cal estar allotjat a l'hotel per anar-hi a menjar o a prendre quelcom al bar. Al **restaurant La Hacienda** se serveixen esmorzars buffet, així com menú-buffet a l'hora de dinar i sopar. El **restaurant El Mariagalante** ofereix una completa cuina mediterrània de mercat acurada fins al mínim detall, combinant una selecció de plats creatius amb altres més tradicionals. Té una extensa carta de vins de quasi cent referències, tant nacionals com internacionals. Per la seva part, el Scotch piano-bar Samaná Bay i les seves terrasses permeten gaudir d'una estona de tranquil·litat degustant una copa o còctel a qualsevol hora.

Xavier Amat

Tractaments thalasso-termals:

Es presenta a continuació una selecció dels prop de cent serveis que s'ofereixen a les zones thalasso-termals de l'Hotel Colón.

- **Tractament d'hidratació marina:** tractament facial per a pells deshidratades i amb arrugues, amb col·lagen marí, elastina i bio-estimulines.
- **Kanebo Sensai Cel-lular Performance (ONKAN):** teràpia intensiva de prevenció de la flacidesa i l'elasticitat, per a contrarestar la pell apagada, flàccida, amb manca de lluminositat o pell sensible i amb taques.
- **Peeling amb flor de sal del Mar Mort i olis essencials:** exfoliació corporal suau que deixa la pell suau i hidratada.
- **Teràpia reafirmant i remineralitzant de fangs:** embolcall corporal de fangs del Mar Mort i banyera d'hidromassatge amb aigua termal.
- **Presoteràpia:** drenatge limfàtic mecànic que estimula la circulació de retorn i el drenatge mecànic de la limfa.
- **Ritual Reina d'Egipte:** tractament sublim de SPA que es compon d'un tractament corporal, un tractament facial regenerador amb olis essencials i una banyera de llet.
- **Chakra Stone:** antiga i eficaç tècnica de massatge relaxant que barreja l'acció energètica de les pedres volcàniques amb la untuositat dels olis essencials i l'equilibri de les pedres semiprecioses.
- **Ritual de Marco Antonio:** ritual de bellesa facial i corporal, dedicat exclusivament a l'home, proporciona un complet bany d'hidratació i oxigenació, depurant i desintoxicant el cos en profunditat.
- **Massatge japonès Amma:** es realitza en una cadira ergonòmica, és un massatge de descàrrega psíquica, mental i muscular que treballa esquena, braços i crani mitjançant pressions amb mans, colzes i canells. Ideal per a dones embarassades.
- **Relaxació coreana:** maniobres d'estiraments de diferents segments del cos, desfent les crispacions i bloqueigs d'energia.
- **Massatge Vichy:** massatge neurosedant amb aigua de mar o termal, per a millorar el to de pell i amb efectes relaxants.
- **Inhalacions termals:** inhaladors amb vapor i dutxa termal. Millora l'estat de les vies respiratòries.

Arxius Hotel Colón

Arxius Hotel Colón

Arxuu Hotel Colón

Arxuu Hotel Colón

- L'hotel Colón ofereix diversos serveis amb l'aigua de mar i l'aigua termal com a denominador comú.

MÚLTIPLES SERVEIS

Pel que fa als serveis propis com a hotel, el Colón disposa de 84 habitacions: 21 estàndard amb vistes a la muntanya, 54 amb terrassa i vistes al mar i 9 suites, totes completament equipades amb regulador de temperatura ambient, TV per satèl·lit, servei de minibar, caixa forta, assecador, connexió a Internet de banda ampla i telèfon directe a l'exterior. Completen les instal·lacions els seus grans salons de lectura i televisió, una sala privada equipada amb ordinadors i Internet de banda ampla i servei d'impressió de documents, bussiness center (amb tres sales de reunions de diverses capacitats), solàrium en planta coberta amb jacuzzi exterior, scotch piano-bar, Restaurant Buffet, restaurant a la carta i Beach Club, més de 1.000 m2 de terrasses amb espectaculars vistes al mar i pàrquing privat.

Hotel Colón

Plaça de les Barques, s/n

08393 Caldes d'Estrac

Telèfon: 93 791 04 00

Fax: 93 791 05 00

Web: www.hotel-colon.net

Correu electrònic:

info@hotel-colon.net

El plaer... de l'esport

Golf, hípica i nàutica. Aquests són els tres pilars de l'oferta esportiva de Les 3 viles, un territori que concentra en pocs quilòmetres alguns dels millors equipaments de Catalunya per a la pràctica d'aquestes disciplines de demanda creixent. Llanerers, Caldes i Sant Vicenç s'han convertit en destins predilectes per als esportistes més exigents. Tot plegat en un entorn privilegiat, tant per la singular combinació mar-muntanya, com pel clima, benèvol durant tot l'any, que afavoreix la pràctica esportiva a l'aire lliure. El turisme d'esport troba aquí la seva raó de ser.

El millor entorn per practicar el 'swing'

No hi ha altres comarques a Catalunya que disposin de dos camps de golf i dos *pitch & putt* en un radi de dos quilòmetres. Aquí s'ubiquen dos dels millors camps de Catalunya, el Club de Golf Llanerers i el Golf Sant Vicenç, que uneixen tradició, paisatge i servei.

Fundat l'any 1945, el **Club de Golf Llanerers** és el quart club privat més antic de Catalunya. El recorregut de 18 forats és tot un plaer per als sentits. Compta amb unes excel·lents vistes al mar i a la Serralada Litoral, que conformen l'autèntic paisatge mediterrani, i la vegetació i la flora el converteixen en un jardí natural. Endinsar-se en aquest camp de golf és una experiència que supera la simple activitat esportiva. Tanmateix, el jugador més exigent s'hi sentirà completament de gust. Tot i tractar-se d'un camp antic, la darrera reforma data del 2001, any en què es van inaugurar dos clots nous i es va canviar el par del camp, tot convertint-lo en l'actual par 70. La casa-club també s'ha ampliat recentment, així que disposa de tot tipus de serveis per als visitants: vestuaris, botiga de golf, sala de jocs i de televisió, lloguer de cotxes, de carros elèctrics i de bosses de pals... En destaca especialment el restaurant, que afegeix el component gastronòmic al seguit d'atractius que presenta aquest club de golf. Al costat del *tee* de sortida, a més, hi ha un *putting-green* on es pot practicar amb el *putt* i el *pitch* abans d'entrar.

Al contrari que el Club de Golf Llanerers, el **Golf Sant Vicenç** és un dels camps més joves de Catalunya. Data de l'any 2003, però en tan sols un lustre s'ha consolidat com un dels millors camps de Catalunya. A tan sols 34 quilòmetres de Barcelona, el Golf Sant Vicenç és un camp de 18 forats i par 70 que també es troba emmarcat en un entorn magnífic amb vistes a la costa d'El Maresme. Un autèntic jardí a cavall entre mar i muntanya, excel·lentment comunicat amb el seu entorn. Actualment, compta amb quasi 400 socis i destaca especialment pel seu ambient familiar. El mapa de clubs de golf a Catalunya creix dia rere dia, però pocs gaudeixen de l'espectacular

Club de Golf Llanerres

Camí de Golf, s/n

*08392 Sant Andreu de
Llanerres*

Telèfon Oficines: 93 792 60 50

Reserves: 93 792 62 27

Fax: 93 795 25 58

www.golfllanerres.com

club@golfllanerres.com

Golf Sant Vicenç de Montalt

Carrer del Balís, 9 Urbanització

Sta. Maria de Balís

08394 Sant Vicenç de Montalt

Tel.: 93 791 49 49

Fax: 93 791 49 48

www.golfsantvicens.es

HCP1

*Entre els municipis de Sant Andreu
de Llanerres i de Sant Vicenç de
Montalt, a la carretera BV-5031
Km. 7*

Tel.: 93 791 30 01

www.hcp1.es

Pitch & Putt Tennis Mora

Camí de Can Pi, 5

*08392 Sant Andreu de
Llanerres*

Tel.: 93 792 63 71

93 792 89 61

www.golftennismora.com

info@golftennismora.com

entorn que comparteixen el Club de Golf Llanerres i el Golf Sant Vicenç. De forat en forat, intentant igualar el par, esquivant els búnquers de sorra, escollint el millor ferro per a cada ocasió, els jugadors gaudeixen d'una experiència única al cor del paisatge de la costa d'**El Maresme**.

A Sant Vicenç de Montalt també cal remarcar l'escola de **golf HCP1**, nascuda amb l'objectiu de fomentar aquest esport i popularitzar-ne la pràctica. El centre ofereix classes particulars i col·lectives, tant per a infants com per a adults, així com programes d'estiu que permeten iniciar-se en el golf, perfeccionar el nivell, treure hàndicap o assistir a clínics de tecnificació de cara a millorar el *swing*.

HCP1 compta amb les últimes tecnologies, com ara la correcció digitalitzada dels defectes en el joc, i es presenta, així, com el pas previ imprescindible per a adquirir bona tècnica i per a poder donar el salt als dos clubs de golf de la zona. El centre s'ofereix, per tant, com una gran opció per al visitant de Les 3 viles, de cara a iniciar-se en el món del golf o perfeccionar el nivell. HCP1, però, també compta amb el seu propi camp de *Pitch & Putt*, dissenyat ni més ni menys que pel president de l'Associació Europea d'Arquitectes de camps de golf, Ramon Espinosa. Un nom de garantia per al disseny de tota la finca, que compta amb 18 forats, par 3 amb una mitjana

Escola de golf HCP1

Arxiu

 Golf Sant Vicenç

de 85 metres. Compte! Perquè els primers 9 forats són més senzills i curts, però la segona volta és molt més exigent i els forats 15, 16 i 18 plantegen reptes realment seriosos. Tal i com passa a les instal·lacions esportives de Les 3 viles, els serveis que ofereix HCP1 estan a l'alçada dels més exigents: destaca sobretot l'aula de golf, el restaurant i el parc infantil.

L'altre *Pitch & Putt* de la zona, el trobem al **Tennis Mora** de Llavaneres. Un camp de nou forats que es caracteritza per un recorregut ondulat enmig d'un preciós paisatge. L'espai també compta amb una escola de golf amb classes particulars i col·lectives. Però Tennis Mora ofereix molt més. Com ja s'ha pogut endevinar, també hi trobem pistes de tennis, set de terra batuda i tres de tennis *quick*. A més, conté 10 pistes de pàdel, 3 d'esquaix i una de frontó i també està equipat amb un gimnàs.

El golf, ja sigui per a jugadors experts o per a visitants amb ganes d'iniciar-se en aquest esport, és en definitiva un dels grans atractius de Les 3 viles. Camps de qualitat, serveis i instal·lacions excel·lents i, sobretot, un entorn únic entre el verd i el blau, la muntanya i el mar, són característiques que converteixen aquesta zona en una de les millors de Catalunya per a practicar el *swing*.

TURISME ESPORTIU

A més del camp de pràctiques, Golf Sant Vicenç ofereix una llarga llista de serveis als seus clients, des de lloguer de buggies fins a sauna i piscina, passant per la casa club amb bar i restaurant.

C.N. EL BALÍS

Les 3 viles compten, gràcies al Club Nàutic El Balís, amb un dels pols d'activitat nàutica més importants de tot el litoral català. Arrel d'aquesta àmplia proposta i del seu dinamisme, els visitants ja no s'han d'acontentar només amb les magnífiques vistes al Mediterrani que ofereixen els múltiples miradors d'aquests tres municipis, sinó que poden endinsar-se al mar i revivre la tradició marinera de la zona.

Toni Buch

Club Nàutic El Balís

Carretera N-II, km. 651,5
08392 Sant Andreu
de Llavaneres
Tel 93 792 99 00
Fax 93 792 72 61
www.cnelbalis.com
info@cnelbalis.com

El mar i l'esport

El mar és un dels nuclis vertebradors de Les 3 viles. El varador de Caldes d'Estrac, que ha estat recentment reconstruït pel Ministeri, serà protagonista de l'obertura de Caldes d'Estrac al mar, a més de motor de tota una sèrie d'activitats nàutiques i d'esbarjo. I el gran referent per a les activitats nàutiques és el **Club Nàutic El Balís**, situat al Port Balís de Llavaneres, el punt més proper a l'illa de Mallorca des de la costa nord de Barcelona. Vorejat per les atractives platges de Llavaneres, de Sant Vicenç i de Caldes d'Estrac, i molt ben comunicat amb el seu entorn, ja sigui amb vehicle privat o amb ferrocarril (per la popular línia de la costa traçada el 1848 per **Miquel Biada**, la primera de la Península Ibèrica), el Club Nàutic El Balís disposa d'uns serveis i d'unes instal·lacions excel·lents. A més de comptar amb un total de 764 amarratges, El Balís és un dels pocs clubs que es poden trobar a tot el litoral de la Península amb pista d'aterratge per a helicòpters.

El Balís destaca sobretot per ostentar una gran tradició a l'hora d'organitzar activitats i esdeveniments esportius que l'han portat a convertir-se en un referent dins de la nàutica a tot Catalunya i a tot Espanya. El club toca totes les disciplines, amb flotes de regates Optimist, per a infants de 7 a 15 anys; 420, per a esportistes en edat juvenil; Laser Junior i Senior, una de les opcions més lúdiques i divertides; vela lleugera (les regates Open que organitza El Balís són pioneres a Espanya); windsurf, introduït recentment, o Creuers, amb una de les flotes amb més solera i tradició del litoral. El club nàutic no oblida les competicions de natació, de pàdel o de pesca esportiva, i n'organitza alguns dels trofeus més importants en el panorama espanyol. També pensa en competicions més curioses, com els torneigs de vela amb ràdio control, per a aquells que no vulguin mullar-se però que tampoc no vulguin renunciar a la navegació de vela.

Un dels àmbits més reconeguts d'El Balís és la seva **Escola de Vela**, ideal per a aquells que vulguin iniciar-se en el món de la navegació. L'escola compta amb unes instal·lacions modernes, amb aules per a impartir les classes teòriques i amb una àmplia esplanada on situar les embarcacions. L'escola, que garanteix seguretat i professionalitat gràcies als tècnics titulats per la Federació Catalana de Vela, disposa de set tipus d'embarcacions, ja sigui individuals o col·lectives. Tots els cursos d'iniciació estan encaminats en el vessant lúdic no competitiu. Els infants de quatre anys ja poden accedir a les classes que ofereix El Balís, una bona manera de fomentar l'afició al mar des de ben petits. L'Escola de Vela ofereix fins a sis tipus de cursos:

🚣 Participants de l'Escola de Vela d'El Balís

Ajuntament de Llanerres

🚣 Club Nàutic El Balís

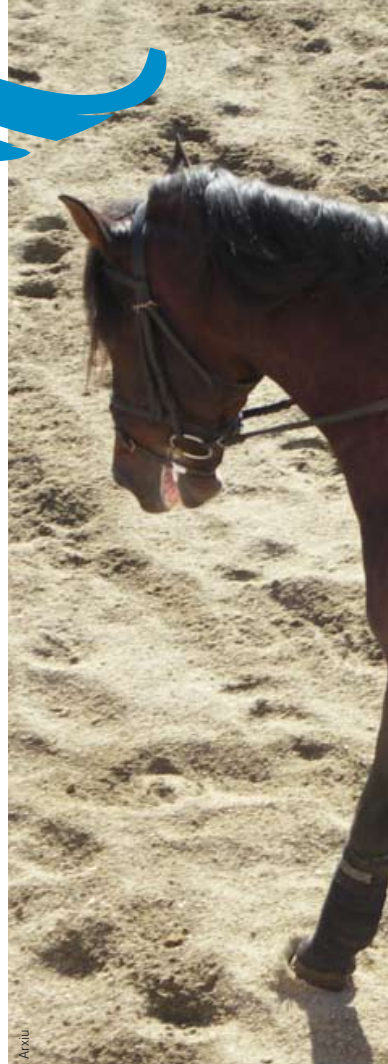

pre-vela, de 4 a 6 anys; vela infantil, de 7 a 15 anys; vela juvenil, fins als 18; vela per a adults; windsurf, a partir de 8 anys, i activitats especials a través dels centres educatius de primària i secundària. L'excel·lent marc que proposa el **Club Nàutic El Balís** el converteix en seu de nombroses competicions de nàutica. Una de les més destacades es va poder viure a principis de maig de 2008: la XXII edició de la Setmana Catalana de la Vela, una de les regates més emblemàtiques que se celebren al litoral català, tant per l'alt nivell dels navegants com pel nombre de participants i la gran quantitat de categories inscrites. Les bones instal·lacions i els excel·lents recursos humans d'El Balís van ser els elements que van fer decantar la Federació Catalana de Vela per aquest club nàutic a l'hora d'acollir aquesta prestigiosa regata. Però El Balís acull moltes altres competicions, com el **Trofeu Cornudella**, el **Campionat de Catalunya de la classe 420**, el **Trofeu Llevant** o la **regata de creuers GP El Balís**.

Les 3 viles al galop

Després del golf i l'activitat nàutica, la tercera gran pota que sustenta el turisme esportiu a Les 3 viles és l'hípica, gràcies a la presència del **Centro Ecuestre Llavaneres**, un espai dedicat exclusivament a l'activitat hípica, que compta amb una gran tradició en aquest municipi maresmenc i que ofereix tot tipus de serveis. En destaca l'**escola d'equitació**, amb programes ajustats a totes les edats. El Centro Ecuestre ofereix cursos monogràfics d'un dia, dedicats a tots aquells que vulguin aproximar-se i conèixer, de manera ràpida i amena, el món del cavall i la natura que l'envolta. Els amants de l'hípica que vinguin a Les 3 viles no poden deixar passar l'oportunitat que ofereixen aquests cursos, que presenten un programa molt complet: visita guiada per les instal·lacions, amb explicacions sobre la vida, l'alimentació i la cura del cavall, un passeig per les pistes i classe pràctica d'equitació. A més, aquestes jornades són molt adequades per als nens, ja que els monitors els ensenyen com raspatllar els cavalls i com tenir cura de la crinera, la cua i els cascs. Altres activitats que es realitzen al centre són el pupil·latge i la venda de cavalls. El Centro Ecuestre Llavaneres disposa d'unes instal·lacions de 12 hectàrees, amb un total de cinc pistes (una de coberta, dues per a la pràctica de la doma i el salt i dues més per a donar corda als cavalls) i 100 quadres individuals. El Centro Ecuestre, d'altra banda, també és molt conegut a la zona com a espai per a celebracions de banquets de casament, comunions, reunions i convencions, gràcies sobretot a l'entorn natural que l'envolta. El paisatge espectacular s'acaba infiltrant sempre en les activitats esportives que es poden realitzar a Les 3 viles.

Vern Bueno

Arxila

▣ L'hípica és la tercera gran pota del turisme esportiu de Les 3 viles, juntament amb la nàutica i el golf

Centro Ecuestre Llanerres

*Camí de Can Cabot
08392 Sant Andreu
de Llanerres*

Tel.: 937 928 802

Fax: 937 928 322

www.centroecuestrelllanerres.com

info@centroecuestrelllanerres.com

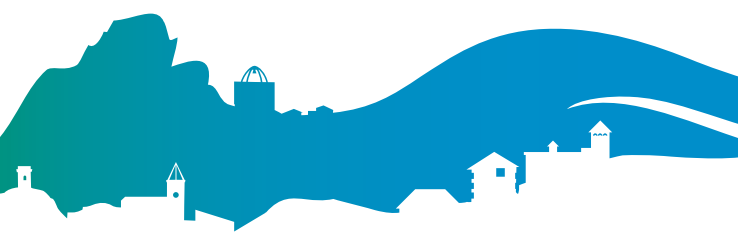
Toni Buch

Toni Buch

El plaer... de sortir

Josep Palau i Fabre, poeta, assagista, dramaturg i un dels grans experts mundials en **Picasso**, va caure rendit als encants de Caldes d'Estrac. El passeig dels Anglesos, la platja, les aigües termals, la Riera serpentejant cap a les muntanyes, les cases amb solera que puntegen el paisatge del municipi com la Torre dels Encantats o la Torre Verda... Una postal que el va enamorar a primer cop d'ull i que el va decidir a ubicar-hi la seu del seu projecte somniat: un espai que conservés, exhibís i difongués el seu destacadíssim fons artístic i documental. La **Fundació Palau**, inaugurada l'any 2003 a La **Riera de Caldes**, és la bandera que hissen Les 3 viles en l'àmbit de l'oferta cultural.

Josep Palau i Fabre (Barcelona, 1917-Caldes d'Estrac, 2008), va ser una de les grans personalitats de la literatura catalana dels nostres temps. Un home connectat als corrents artístics més importants del segle XX a qui, sobretot, es coneix per l'estreta relació que va mantenir amb **Picasso**. Va dedicar més de 20 llibres d'anàlisi i comentari a la vida i a l'obra

de l'artista malagueny, alguns dels quals es troben traduïts a una desena de llengües. El va conèixer a París, el 1946, i l'amistat entre tots dos va durar més de 25 anys. Aquesta llarga relació va portar l'escriptor català a saber molts detalls del procés creatiu i de les experiències vitals del creador de *Les Senyorettes d'Avignon*, un bagatge que va convertir Palau en una de les màximes autoritats sobre la figura de Picasso. A més, Palau tenia la potestat, donada pel mateix pintor, de certificar i expertitzar la seva obra. Quan algú preguntava a Picasso sobre algun fet de la seva existència, responia: "Això, demaneu-ho a en Palau".

Al llarg de la seva vida, Palau va anar adquirint obres de Picasso (o les va rebre directament de mans seves), peces que integren la col·lecció que s'exposa a la Fundació i que en són l'atractiu principal. El poeta i dramaturg va visitar per primer cop Caldes d'Estrac per conèixer el municipi on havien residit temporalment dos dels grans escriptors de la història catalana, **Jacint Verdaguer** i **Joan Maragall**. Seduït per l'encant del poble que també havia atret aquests dos personatges que tant admirava, va pensar que seria una bona seu per a la seva fundació. Impulsat per l'Ajuntament de Caldes i la Diputació de Barcelona, es va construir l'equipament, que comprèn dos edificis: **Can Muntanyà**, residència d'un indià i terratinent de Caldes, i la **Casa de les Monges**, un antic col·legi religiós.

▣ Fundació Palau

▣ Una de les sales interiors del museu

La Col·lecció de la Fundació està dividida en tres espais. A la **Sala Picasso**, hi ha una cinquantena d'obres de l'artista malagueny, d'èpoques i estils molt diversos. En destaca un autoretrat de caire monstruós, un petit teatret que va fer per a la seva filla Maya, i alguns dels seus millors estudis acadèmics. Tant acollint treballs primerencs, com *Cap d'home barbut* (1896-1897), com peces de maduresa, com *Gran testa de dona amb capell* (1962), la Fundació Palau ha esdevingut el segon museu de Catalunya amb més obres de Picasso. A més, hi ha alguns llibres dedicats pel pintor que testimonien la seva relació d'amistat amb Palau.

Però Picasso no és l'únic atractiu de la Fundació. La Sala de Pintura Catalana recull la col·lecció de **Josep Palau i Oller**, pare de Palau i Fabre, així com obres que el propi poeta i assagista va anar adquirint al llarg dels anys. Una saga amb molt bon gust, per cert, ja que la col·lecció compta amb peces de **Joan Miró** i d'**Antoni Tàpies**, les dues grans figures de l'avantguarda catalana, així com obres de **Frederic Mompou**, **Ignasi Malloï**, **Isidre Nonell**, **Joaquín Torres García** o **Pau Gargallo**. L'art llatinoamericà també hi és present, amb una quarantena d'obres d'artistes com **Sergio de Castro** i **Felguérez**, amb qui Palau va travar amistat durant la seva estada a París. Per últim, la sala d'artistes actuals està integrada per obres de tres creadors contemporanis molt ben valorats: **Pere Jaume (Perejaume)**, **Miquel Barceló** i **Pepe Yagües**.

Més enllà de les col·leccions permanents, un dels grans atractius de la Fundació Palau és el programa d'exposicions temporals. Al llarg dels seus cinc anys d'existència, la pinacoteca ha organitzat mostres de gran talla, moltes d'elles al voltant de Picasso, com ara *Picasso pinta el Guernica* o *Picasso insòlit*. Però també hi han tingut cabuda grans artistes com **Joan Miró** (*Galeria d'autiretrats* i *La metàfora de l'objecte*), **Joan Ponç**, **Manolo Hugué**, **Ismael Smith** o **Ràfols Casamada**.

Fundació Palau

■ Interior de la Fundació Palau

■ Sala d'exposicions permanents

■ Sala d'exposicions temporals

RUTES CULTURALS

Una de les propostes d'oci cultural més interessants de Les 3 viles és iniciativa de la Fundació Palau: l'equipament organitza una ruta per descobrir il·lustres representants de la literatura catalana que han residit a Caldes: Jacint Verdaguer, Apel·les Mestres, Joan Maragall i el propi Palau i Fabre. La ruta, una visita guiada per la població, permet descobrir els espais que cadascun d'ells compartia amb el municipi maresmenc. Una proposta ideal per impregnar-se de l'aroma literària de Caldes.

Fundació Palau

Carrer Riera, 54
08393 Caldes d'Estrac
Tel.: 93 791 35 93
Fax: 93 791 27 51
www.fundaciopalau.cat
fundaciopalau@fundaciopalau.cat

Horaris

Estiu (juny-setembre)
De dimarts a dissabte: d'11 a 14 h
i de 17 a 20.30 h
Diumenges i festius: d'11 a 14 h

Hivern (octubre-maig)
De dimarts a dissabte: de 10.30 a 14 h i de 16 a 19 h
Diumenges i festius: de 10.30 a 14 h
Dilluns no festius: tancat

Pintura i cultura popular

La **Fundació Palau** centra totes les mirades, però seria una llàstima deixar-se perdre un altre museu més modest però amb evidents punts d'interès. Es tracta del **Museu-Arxiu** de Sant Andreu de Llavaneres, que compta amb una destacada selecció de pintura catalana contemporània, amb obres de **Ràfols Casamada**, **Antoni Clavé**, **Antoni Tàpies** o **Josep Maria Guinovart**. A més, dedica part del seu espai a pintors relacionats d'una o altra manera amb Llavaneres, com **Lluís Masriera**, **Aureli Tolosa**, **Joaquim Vancells** o **Opisso**. La pinacoteca ocupa tota la primera planta de l'edifici mentre que, a la planta baixa, s'hi troben una col·lecció plena d'objectes curiosos, com ara peces de ceràmica, numismàtica, joguina o vidre; un recull etnogràfic d'eines del camp i de la llar, i ràdios i un ampli conjunt de càmeres fotogràfiques i projectors, datats en diferents anys des de finals del segle XIX. Al llarg de l'any, l'equipament dedica un espai a exposicions temporals, com les que es van dedicar a l'escultor **Joan Borrell** o al mataroní **Perecoll**.

L'interès del museu no està només a l'interior; l'edifici que l'acull mereix també la mirada del visitant ja que es tracta de **Can Caralt**, una masia del segle XVIII ubicada al bell mig del poble, transformada en casa senyorial a la segona meitat del XIX, del qual destaquen, sobretot, els amplis jardins.

▣ Façana del Museu-Arxiu de Sant Andreu de Llavaneres

Toni Buch

▣ Interior del Museu-Arxiu de Llavaneres

Toni Buch

Les 3 viles és també un lloc de referència de l'art popular. És en aquesta faceta on destaca el **Museu del Pessebre de Catalunya**, ubicat a l'edifici **El Delme**, a Sant Vicenç de Montalt, un dels pocs equipaments catalans dedicats a aquesta tradició. De la seva oferta, en destaca una col·lecció monogràfica que recull més d'una seixantena de pessebres dels millors artistes i una extensa exposició de figures catalanes, espanyoles i iberoamericanes d'estils i d'èpoques molt variades. El Museu del Pessebre, un espai de difusió i conservació de l'art popular, la història i les tradicions, projecta instal·lar-se en una seu més àmplia, moderna i funcional i tècnicament més adequada.

A Caldes, hi ha dos espais més dedicats a impulsar la cultura: l'**Equipament de Promoció Econòmica**, que acull activitats i exposicions de caire cultural, a més de promoure iniciatives diverses al municipi i dinamitzar-lo comercialment, i la **Biblioteca de Can Milans**, que, a més de l'habitual servei de préstec i consulta de llibres, organitza força activitats complementàries, com ara recitals lírics, presentacions de llibres, mostres d'artesanía local, concursos de fotografia o tallers per a infants i per a adults.

A Sant Vicenç, la biblioteca **La Muntala** (nom extret d'un poema de **Salvador Espriu**), i a Llanerres, la biblioteca municipal, també promouen actes culturals, com cinefòrums, exposicions i hores del conte per als més petits. La Muntala s'emmarca en el Centre Cívic **El Gorg**, un espai de creació recent que s'ha convertit en el pulmó social i cultural de Sant Vicenç. La sala d'actes, amb capacitat per a tres-centes persones, acull regularment audicions musicals, obres de teatre i conferències. **El Casal de Llanerres**, per la seva banda, també obre les portes a les arts escèniques acollint, entre d'altres, la programació que hi realitza la fundació Xarxa d'Espectacles Infantil i Juvenil. A més, la Secció de Teatre hi desenvolupa una programació força estable al llarg de tot l'any.

Museu-Arxiu de Sant Andreu de Llanerres

Carretera de Sant Vicenç, 14
Edifici Can Caralt
Tel: 937 929 282
museu.arxiu@llanerres.es

Horaris

De dilluns a divendres, de 17 a 20h
(exposicions temporals)
Dissabte, d'11 a 14 h i de 17 a 20h
Diumenge i festius, d'11 a 14h

■ Biblioteca la Muntala al Centre Cívic El Gorg St. Vicenç

Toni Buch

RESTAURANTS

A Llavaneres, la millor opció és desplaçar-se fins al Port Balís, que reuneix el major nombre de restaurants de Les 3 viles. La Taverna del Port, El Racó del Navegant o Can Jaume són alguns dels establiments que envolten el port i el club nàutic.

Petits racons

Les 3 viles són sinònim de pausa i tranquil·litat, així que l'oci nocturn no hi està massa estès. La proximitat d'una gran ciutat com **Barcelona** o nuclis més propers, com **Mataró** o **Calella**, garanteixen una oferta molt elevada de locals i pubs, a un tir de pedra de tots tres municipis. Tanmateix, Les 3 viles gaudeixen d'un bon nombre d'establiments de restauració i cafès i d'espais prou animats i amb força ambient, com el **Port Balís**, la **Riera de Caldes** o la platja del **passeig dels Anglesos**.

Caldes d'Estrac concentra gran part de la seva vida a la **Riera**, amb nombrosos bars que durant tot l'any hi despleguen les terrasses. Establiments com El Porronet o el cafè Luisa i la seva bonica terrassa ubicada sota una parra, donen vida a aquest carrer que vertebrava Caldes d'Estrac i, alhora, li dona un encant especial.

Són una bona tria els establiments a tocar de mar. És el cas del bar Marcel·lí, fundat l'any 1875, tot un històric que gaudeix d'una ubicació excel·lent al passeig dels Anglesos, una de les avingudes marítimes més boniques de tot el Maresme. És tot un plaer assaborir una cervesa ben freda amb la brisa, el mar i les cases modernistes del passeig com a acompanyants. També és molt recomanable, en el mateix municipi, el xiringuito d'El Racó del Bugatti, una terrassa amb molt d'encant instal·lada a tocar de l'Hotel Colón o el bar musical Tête à Tête ideal per fer-hi una copa. A Caldes hi ha fins a sis guinguetes repartides per la platja, que durant l'estiu estan sempre plenes, com és el cas de l'establiment Marola. També la platja de Sant Vicenç de Montalt instal·la les seves guinguetes quan arriba el bon temps. Aquí hi ha també el restaurant La Caleta.

Vern Bueno

▣ Terrassa del Bar Marcel·lí de Caldes d'Estrac

El plaer... de la gent gran

UN OASI

Caldes, Sant Vicenç i Llanerres són destinacions especialment atractives per al visitant que busca l'estada tranquil·la però no avorrida; variada, però sense estrès. Les 3 viles són un oasi paradisiàc per a la gent gran.

Per la seva oferta vinculada a la salut i les teràpies termals, Caldes, Sant Vicenç i Llanerres mereixen ser reconegudes com un oasi del benestar especialment indicat per als que valoren la tranquil·litat de les poblacions petites i amables on tot és a l'abast. Aquí hi ha serveis de proximitat, bona restauració, ofertes culturals i esportives per relaxar-se i una còctel mar-muntanya imbatible. Per tot això, Les 3 viles són un destí idoni per a la gent de la segona i tercera edat a la recerca de salut i de benestar.

Caldes d'Estrac, Sant Andreu de Llanerres i Sant Vicenç de Montalt concentren les virtuts del sol i de la platja, del termalisme tradicional i de les teràpies més actuals, així com l'atractiu d'uns parcs i d'uns espais verds que conviden a passejar per antics camins que ja trepitjaven els primers estiuejants. Aquestes poblacions són, a més, un destí sobradament conegut per la gastronomia i per la pràctica del golf.

També són un bon indret per als amants de la cultura, ja que s'hi poden visitar diferents museus, com la **Fundació Palau** de Caldes d'Estrac, el **Museu-Arxiu** de Sant Andreu de Llanerres o el **Museu del Pessebre** de Sant Vicenç de Montalt. A aquesta varietat de propostes, cal sumar-hi també les cites culturals i altres punts d'interès, com ara les diferents trobades de **puntaires**, la **Fira Medieval** o el **Mercat d'Antiguitats** de Sant Vicenç, a més dels itineraris que es poden realitzar per Caldes o per Sant Andreu de Llanerres per gaudir del patrimoni modernista i rememorar el passat de viles d'estiueig.

Sergio Ruiz

 Casal de la gent gran de Llanerres

■ Jornades gastronòmiques de Llavaneres

EL XURRAVINS

Als habitants de Sant Vicenç de Montalt, se'ls coneix popularment amb el nom de xurravins. Els xurravins són els ocells coneguts en català com a gafarrons.

S'anomenen xurravins perquè s'acosten als sanals o portadores (cubells que servien per a transportar el raïm del camp a la masia), piquen el raïm i en mengen petits trossets.

Activitats obertes

Actualment, Les 3 viles estan dotades de serveis i equipaments per a la gent de la tercera edat, un col·lectiu que ha sabut sortir de la rutina i dinamitzar la seva vida social i cultural. Un dels exemples més paradigmàtics és el de l'Associació de la Gent Gran Els Xurravins, de Sant Vicenç de Montalt. Aquesta associació organitza una àmplia oferta d'activitats específiques per als socis, com ara jocs de cartes, dòmino, billar, escacs i d'altres. Però a més, també compta amb activitats obertes pensades per a residents i per a visitants esporàdics, com ara els cursos de gimnàstica al Poliesportiu, el taller de *Patchwork* i el de dibuix i les excursions culturals que tenen lloc periòdicament. L'entitat ocupa un espai propi al Centre Cívic El Gorg, un edifici que també acull el menjador social per a la gent gran que ofereix l'Ajuntament de la vila.

L'Agrupació de Pensionistes

A Caldes d'Estrac l'Agrupació de Pensionistes i de la Tercera Edat és l'entitat de referència de les activitats per a la gent gran. Va ser creada l'any 1985 i des de llavors s'encarrega de dinamitzar l'agenda local amb iniciatives populars com les sortides que es programen puntualment cada mes. El local, situat al número 18 de la Riera, s'omple d'un ambient molt entranyable, especialment quan hi ha partit de futbol televisat. Els pensionistes col·laboren estretament amb l'Ajuntament de Caldes i un bon exemple d'aquesta entesa és la programació periòdica de xerrades i d'activitats conjuntes obertes a tot el municipi.

L'Agrupació de Pensionistes i de la Tercera Edat disposa, a banda dels seus socis, d'un col·lectiu de suport anomenats protectors, que no sempre són jubilats. Igualment, l'Agrupació participa de la majoria d'activitats que es fan al municipi de Caldes i n'és col·laboradora habitual.

■ Ciclistes al passeig dels Anglesos

Arxiu Ajuntament de Caldes

■ Usuaris dels Banys Termals de Caldes d'Estrac

El Parlament

Llanereres compta amb un col·lectiu de gent gran molt inquiet. Això ja es pot comprovar en les animades tertúlies d'actualitat que una colla d'avis fan, de forma espontània, als bancs situats just davant de l'Ajuntament i que popularment es coneixen amb el nom de *El Parlament*.

El **Casal de la Gent Gran**, que es troba situat al **passeig de la Mare de Déu de Montserrat**, és un equipament municipal al servei de les persones grans que promou la unió i el benestar de la vellesa mitjançant l'esbarjo, el foment de la convivència, la integració i la relació amb el medi social. El centre programa cada mes activitats, com excursions, berenars amb ball en viu, dinars, conferències, sessions de cinema i campionats de petanca, de ping-pong i simultànies d'escacs. L'Ajuntament de Llanereres gestiona aquest casal, en el qual també hi ha un menjador popular on els majors de 65 anys poden menjar saludablement a preus assequibles. D'altra banda, el Casal i l'Ajuntament col·laboren en el manteniment de dos horts municipals que estan gestionats per jubilats de la vila. Una part de la collita s'adreça a gent necessitada del poble, a través de Serveis Socials. A més, el municipi disposa d'un Servei d'Atenció Domiciliària del qual els majors de 65 anys es beneficien especialment.

Homenatges a la gent gran

Les 3 viles cuiden dels seus avis i de les seves àvies i una vegada a l'any celebren festes o diades dedicades a la Gent Gran. Aquest és el cas de la Diada que organitza cada primavera Sant Vicenç de Montalt, una jornada festiva a càrrec de la regidoria de Benestar Social, amb què la vila homenatja la seva gent de més de 65 anys. La celebració inclou una eucaristia, un dinar de germanor, actuacions musicals i una tradicional sessió de ball.

De característiques similars és la **Festa de la Vellesa**, que se celebra a l'octubre o al novembre a Sant Andreu de Llanereres. En aquesta festa, que organitza el Patronat de la Vellesa des de fa més de mig segle, els homenatjats són els avis de més de 75 anys. El Patronat, a Llanereres, desenvolupa altres activitats per a la gent gran durant l'any, entre les quals destaca l'excursió que es fa a la primavera i les visites als avis més necessitats que es duu a terme per Nadal. Caldes també organitza una Festa de la Vellesa el 14 de juny, una festa molt arrelada que l'any 2010 complirà el vint-i-cinquè aniversari.

Judith Vives

Ajuntament de Llanereres

El Parlament (bancs situats just davant l'Ajuntament de Sant Andreu de Llanerres)

Públic d'un espectacle per a la gent gran

El plaer... dels infants

Visitar Les 3 viles amb nens és una bona oportunitat per tal que els més petits puguin conèixer la història de Llavaneres, Caldes i Sant Vicenç, però també perquè puguin practicar esports com el golf, el tennis, la vela o l'hípica, rebotar-se a la sorra de la platja i pintar amb els pinzells a la Fundació Palau per esdevenir –per què no?– un artista de la talla de Picasso.

A banda de les places i els parcs infantils que el visitant pot trobar a Les 3 viles, cal destacar els espais naturals que hi ha en aquests municipis. Es pot dedicar, encara que només sigui un matí, a passejar pels carrers, per les platges i per les zones boscoses dels tres pobles, en contacte amb el parc del **Montnegre-Corredor**. En aquest sentit, els ajuntaments de Les 3 viles han unit esforços per crear unes rutes naturals comunes, que tenen el suport de la Diputació de Barcelona. Els itineraris es poden fer a peu o amb bicicleta i uneixen Sant Andreu de Llavaneres amb Sant Vicenç de Montalt i Caldes d'Estrac per camins naturals. La ruta principal, que és circular i fa 21 quilòmetres, surt del port de Llavaneres, passa pel nucli urbà d'aquest municipi i arriba fins Sant Vicenç. Després baixa fins a Caldes i torna al port de Llavaneres seguint la línia de mar. En el cas que es vulgui fer aquesta ruta amb nens, hi ha diverses variants amb distàncies més curtes. (Més informació al capítol *El plaer de la muntanya i del mar*)

Si tenim ganes de fer esport sense deixar de banda els més petits, el visitant pot adreçar-se al **Club Nàutic El Balís** de Llavaneres, on es pot aprendre a fer anar un patí de vela o una taula de surf. L'**Escola de Vela del Balís** ofereix la possibilitat de fer classes per poder conduir fins a set tipus d'embarcacions diferents, però per als infants, les més convenients són l'*Optimist*, el vaixell de vela lleugera infantil per excel·lència, i la *Techno 293*, una taula de surf amb la qual els adolescents poden sentir-se de gust per practicar amb les onades del Mediterrani o per competir.

Una altra opció a tenir en compte és la possibilitat de practicar amb els infants el *pitch and putt*, una versió senzilla del golf. Tant a Llavaneres com a Sant Vicenç hi ha diversos clubs de golf on és possible apuntar els petits a classes particulars per uns dies o bé per la temporada d'estiu. És el cas del **Tennis Mora** Llavaneres, que els mesos de juliol i agost organitza casals d'estiu per als infants amb activitats diverses, entre les quals hi ha la pràctica intensiva del *pitch and putt* juntament amb el tennis i el pàdel. Els altres clubs de golf de Les 3 viles són el **Club de Golf Llavaneres** i el **Golf de Sant Vicenç de Montalt** i l'**Escola Golf Handicap 1**. (Més informació al capítol *El plaer de l'esport*)

Ajuntament de Llavaneres

 Parc públic de Llaveneres

ACTIVITATS PER A INFANTS

La Fundació Palau inclou un taller per treballar el retrat i l'autoretrat, d'acord amb la presència d'aquest tipus de pintura al fons d'art que durant molts anys va anar recollint Palau i Fabre.

Les biblioteques públiques municipals de Les 3 viles organitzen amb freqüència activitats per a infants. Una de les més consolidades és la lectura de contes, que entre els mesos d'octubre i juny es duu a terme a la Biblioteca Pública de Sant Vicenç de Montalt, La Muntala.

Finalment, qui passi uns dies a Les 3 viles també pot portar els nens a muntar a cavall. En aquesta zona hi ha dues hípiques: el **Centro Ecuestre de Lllavaneres**, un club selecte on el visitant pot optar per unes classes particulars, i l'**Hípica La Riera** de Sant Vicenç, que té cavalls perquè els nens puguin passejar-hi.

Pel que fa a les activitats culturals, cal recórrer a la **Fundació Palau**. El centre d'art, anomenat així pel seu fundador, l'escriptor i biògraf de Pablo Picasso Josep Palau i Fabre, reuneix una àmplia col·lecció de pintures de Picasso i de l'art contemporani català que mereix ser descoberta pels ulls més tendres. Identificada amb la seva funció educativa, l'oferta de la Fundació Palau inclou diversos tallers educatius, per a grups d'escolars i d'altres col·lectius. L'any 2008 la Fundació va reforçar l'oferta dels tallers picassians i va ampliar els autors a tractar. Els pintors **Joan Miró** i **Perejaume**, aquest veí de Sant Pol de Mar, són dos altres artistes exposats a la fundació que es poden treballar als tallers. Així mateix, l'any 2008 la Fundació Palau va incorporar un **taller de Van Gogh**, artista no present en la col·lecció però de gran rellevància i atractiu.

Tot i no ser activitats exclusives per a infants, el visitant també pot aprofitar les propostes que ofereix la Fundació Palau per apropar-se a les figures de **Jacint Verdaguer** o de **Joan Maragall**, que van fer estada a Caldes, com és ben sabut. Una ruta literària recorre diversos indrets del municipi que guarden relació amb tots dos poetes. També s'organitzen activitats de poesia sobre Josep Palau i Fabre.

Un indret que no s'ha de deixar de visitar en família en el marc de Les 3 viles és el **Museu del Pessebre de Catalunya**. Situat al nucli antic de Sant Vicenç de Montalt, acull una seixantena de pessebres, així com una bona col·lecció de figures catalanes, espanyoles i iberoamericanes dels més diversos estils i èpoques. Actualment, es treballa conjuntament amb el Bisbat i la Diputació de Barcelona per reformar l'edifici del Delme i convertir-lo en un museu ampli, modern i funcional. L'obertura al públic es fa entre els mesos de desembre i febrer, de dotze del migdia a dues de la tarda i de sis de la tarda a vuit del vespre. La resta de l'any es poden concertar visites guiades tot posant-se en contacte amb l'Ajuntament de Sant Vicenç per obtenir la informació necessària. També cal fer esment del nou casal de joves de Caldes que s'ha inaugurat l'any 2008 al costat del poliesportiu.

Betty Doñate

■ Parc Joan Maragall de Caldes d'Estrac

El plaer...

de la muntanya i del mar

Platja de Sant Vicenç

Platja dels Tres Micos, a Caldes d'Estrac

El blau del mar i el verd obac dels boscos mediterranis viatgen en paral·lel per Les 3 viles, quasi tocant-se l'un amb l'altre. Amb els peus dins l'aigua, donant l'esquena a l'horitzó, la serralada del Montalt dibuixa boscos d'alzines i de pins que baixen gairebé fins a la sorra. I des del balcó granític, que tot just s'enfila sis-cents metres, la Mediterrània mostra tota la seva immensitat i talla la respiració de qui pretén abastar-la. La dualitat, mar i muntanya, és la postal de la natura plena que envolta Les 3 viles.

Les platges

Sant Andreu de Llanerers i Sant Vicenç de Montalt miren al mar, tot i que els respectius centres urbans bateguen a uns quants quilòmetres de la costa. De tota manera, baixar a mar és un passeig agradable i la recompensa és una extensió de platges rosses que, d'un temps cap aquí, estan equipades amb tots els serveis necessaris per a passar-hi una jornada d'estiu. Molt més intencionadament marífera, Caldes d'Estrac es deixa acaronar per les onades. Les 3 viles dibuixen una línia litoral contínua, interrompuda només per l'hangar blau del Port Balís de Llanerers.

Amb 60 metres d'amplada, aproximadament, i una extensió de 0,7 quilòmetres, Caldes d'Estrac té una platja que satisfà la demanda de la població local i la dels residents del cap de setmana. La **platja de la Riera** i la **platja dels Tres Micos** tenen bona accessibilitat i disponibilitat d'aparcament. La dels Tres Micos va rebre l'any 2008 la distinció de Bandera Blava i queda acreditada entre les de primera categoria, segons els criteris sanitaris, ambientals i d'accessibilitat que estableix la Fundació Europea d'Educació Ambiental i que s'atorguen anualment. Els mesos d'estiu hi ha vigilància i punt de socorrisme, dutxes i els serveis de lloguer de patins, de piragües, de gandules i de para-sols. També, al mateix passeig marítim, hi ha restaurants i bars cafeteria.

Sant Vicenç de Montalt té una única platja, però fa 1.340 metres, i exhibeix el guardó de Bandera Blava per la seva qualitat any rere any. És de sorra fina i disposa de servei de socorrisme, de dutxes, de guinguetes durant la temporada d'estiu i de lloguer de gandules. Té bona accessibilitat i aparcament.

A Sant Andreu de Llanerers hi ha tres platges: la de l'**Estació** i la de **les Barques**, a la banda dreta del port mirant al mar, i la **del Balís**, que queda a l'esquerra del port. Tenen servei de dutxes i de socorrisme i proposen diferents activitats als banyistes. Totes són de sorra gruixuda. El banyista creuarà, segur, el carrer de **Can Sanç**, que era el lloc dels pescadors. Aquí no hi va haver cap construcció fins al segle XVIII, pel perill que suposaven els corsaris. Aleshores es va edificar una casa pairal i una església, de la qual ja es té constància en documents del segle XIV, tot i que l'edifici ha patit diversos canvis. L'any 1900 es va fer l'estació de la línia de tren, que encara és la que avui es conserva.

FAÇANA MARÍTIMA

La façana marítima de Les 3 viles permet evocar el temps dels primers estiuejants, quan tot just els banyans marítics començaven a estar de moda. Al passeig de Marquès de Casa Riera de Sant Vicenç, hi ha algunes de les mansions modernistes que es van construir a principis del segle XX, entre 1914 i 1918, i estan tan ben conservades que semblen que en qualsevol moment n'hagi de sortir a saludar, per alguna finestra, un d'aquells burgesos refinats. També al passeig del Mar i al passeig dels Anglesos de Caldes, el temps s'ha aturat a les façanes dels xalets modernistes i noucentistes que testimonien l'esplendor d'una època passada.

Toni Buch

La muntanya

La **Serralada Litoral**, a l'altura d'aquesta zona, conforma un bonic entorn natural, marcat per la ruralia, ric en recursos i proper a l'home. El **turó del Montalt**, amb 595 metres, n'és el cim més elevat. Aquests boscos són el rebedor del **Parc Natural del Montnegre-Corredor** i permeten una tarda de lectura sota les esplèndides pinedes de pi pinyoner, els alzinars, les rouredes i les sureres, en els punts més allunyats de la costa.

El **pi pinyoner** és l'arbre més abundant i el que domina el paisatge. Des de mitjans del segle XX, els pobladors de la zona van deixar les vinyes que ocupaven bona part dels vessants de les muntanyes. Erms i camps abandonats van esdevenir, espontàniament o a causa de la mà de l'home, brolles i, més tard, pinedes. Avui, moltes d'aquestes pinedes són a un pas de convertir-se en alzinars, els boscos més ben adaptats a aquest territori. Les **alzines sureres** ocupen una important superfície, afavorides per l'aprofitament forestal del suro. L'escorça de l'alzina surera comença a extreure's quan l'arbre té més de 40 anys i després només es podrà pelar cada 10 anys, aproximadament. La primera capa de suro, anomenada pelegrí, s'usa per a pessebres i per a aglomerats. A partir de la segona pelada, el suro ja és més uniforme i es fa servir per a taps, per a aïllants tèrmics i sonors i, en els darrers anys, cada vegada més, per a fer carteres, agendes i soles de sabata. De la surera també s'obté fusta, carbó vegetal i aglans.

Sota els pins, hi creixen molts arbustos i lianes, com ara l'**estepa borrera**, l'**estepa blanca**, la **roja**, l'**arítjol**, el **fenàs boscà** i la **mata**. Observar la textura i els colors de les masses vegetals és un bon sistema per a reconèixer els diferents tipus de cobertura vegetal d'un paisatge forestal.

Un passeig silenciós pel bosc i una mica de fortuna permetran a l'excursionista observar la fauna pròpia del territori. Els **esquirols** hi són abundants i també d'altres rosegadors, com el **ratolí de bosc**, la **rata d'aigua** i la **rata negra**. El **senglar** es pot considerar el mamífer rei dels boscos mediterranis catalans i, entre la molta varietat d'ocells, cal esmentar el **picot**, del qual podem observar els forats que deixa en alguns pins malalts a la recerca d'insectes per a alimentar-se, i el **gaig**, visible durant la major part de l'any i audible pel seu crit característic, tot i que a l'època de cria és més difícil de trobar.

Pel que fa a les zones agrícoles, segueixen ocupant importants espais a Les 3 viles, si bé en menor mesura que fa algunes dècades. Cal destacar les anomenades **Cinc Sènies**, més de 400

Ajuntament de Llavaneres

Camins rurals de Llanereres

BOLETS

A la tardor, la presència de bolets atrau molts afeccionats que en volen collir per a fer-ne conserva o bé un bon àpat de manera immediata; tot i així, cal conèixer les classes de bolets o anar-hi amb un entès, ja que una gran part no són comestibles i alguns són verinosos. La massificació de caçadors de bolets en els darrers anys i el fet que la gent no tracti el bosc amb cura, fa que cada vegada hi hagi més dificultats perquè aquests fongs creixin de manera abundant als boscos de la zona.

Andreu Ventura

hectàrees que separen Sant Andreu de Llanereres de Mataró. El treball al camp també deixa importants mostres en el territori en forma d'edificacions, en aquest cas les conegudes masies, i n'hi ha de significatives i que podrien formar part d'una ruta que el mateix visitant pot fer-se a mida, sobretot al municipi de Llanereres. Remarquem **Ca n'Amat**, **Can Morera dels Tarongers** (convertit en restaurant), **Can Tries** (amb una torrassa fortificada), **Can Cornell** (restaurant i masia) o **Can Casals** (amb uns grans cellers). Més difícils d'apreciar des de l'exterior, però també destacables, són **Can Cabotí** i **Can Lloreda**, entre les construccions de base romànica, i **Can Berenguer** i **Can Catà de la Vall** com a exemples de masies fortificades i amb elements gòtics. A Sant Vicenç, hi trobem, entre d'altres, **Can Brunet** o **Can Saurí**, **Can Rams** –també coneguda com **Can Coll**– i **Can Mora de Dalt**. A Caldes hem d'esmentar **Can Milans Peradejordi**, que acull actualment la Biblioteca Municipal.

CONTRA EL FOC

Els boscos de Les 3 viles són poblats de vegetació mediterrània, fràgils i propensos als incendis. Per tant, és prohibit de fer-hi foc o llençar burilles i cal emportar-se les deixalles que se generin en l'excursió.

Andreu Ventura

Una excursió de mar i muntanya: la Ruta de Les 3 viles

La millor manera de viure de prop la varietat paisatgística i de visitar el patrimoni de Les 3 viles, és passejar-hi a peu o amb bicicleta. Amb aquesta finalitat, la Diputació de Barcelona va senyalitzar, el setembre de 2008, l'anomenada **Ruta de Les 3 viles**, una excursió circular de 21 quilòmetres que uneix el mar i la muntanya i els tres nuclis urbans i que no comporta grans dificultats en l'execució. No obstant, els desnivells són constants a causa de les característiques orogràfiques de la comarca i d'aquesta zona concreta.

L'itinerari dona a conèixer les amples platges del passeig de **Marquès de Casa Riera** i del **passeig dels Anglesos**, on es poden admirar algunes de les mansions modernistes, construïdes entre 1914 i 1918, i cases d'estiuejants, un dels conjunts arquitectònics de l'època i d'arran de mar més ben conservats del Maresme. Però la **Ruta de Les 3 viles** també ens permet de passejar pels ombrívols boscos de la **serra del Corredor**, amb **el Montalt**, de 595 m, com a cim més alt de Sant Vicenç. Precisament l'ascens al Montalt és el punt més complicat per a les persones no habituades a fer excursions o a anar sovint amb bicicleta, tot i que la ruta permet evitar aquesta pujada a través de les variants també senyalitzades.

El **Port Balís**, a Llanerres, marca el punt de sortida, si bé, en tractar-se d'una ruta circular, es pot iniciar des d'on més plagui. Des del port, la ruta condueix fins al nucli urbà de Llanerres i s'enfila al cim del Montalt i a **Torrentbò** per baixar després fins a Caldes d'Estrac i acabar de nou al Port Balís seguint la línia de mar.

Xavier Amat

Ruta de les 3 viles

En tot el recorregut hi ha indicadors amb topònims i distàncies en quilòmetres. A més a més hi ha una senyalització horitzontal feta amb pintura groga, que facilita molt el seguiment de la ruta.

En el cas que l'itinerari complet sigui excessiu pel temps del que es disposa o perquè pot comportar alguna dificultat a excursionistes no avesats, hi ha diverses variants també senyalitzades

amb diferents nivells d'exigència:

Variant 1 (1,75 km): passeig dels Pins, Riera de Sant Andreu de Llanerres.

Variant 2 (9 km): platja, passeig dels Pins, camí del Padró, Sant Vicenç de Montalt i connexió amb la ruta principal pròxima al Turó de l'Oriola.

Variant 3 (2,15 km): Riera de Caldes, Sant Vicenç de Montalt.

Variant 4 (2 km): connexió amb

la ruta principal pròxima a Caldes d'Estrac en direcció a Sant Vicenç de Montalt.

Variant 5 (2,8 km): Onze pins.

Derivació (1,2 km): del nucli de Llanerres al cementiri.

Per a fer la Ruta de Les 3 viles, és convenient equipar-se amb roba i calçat adequat, i portar aigua i menjar. Cal protegir-se del sol i la calor a l'estiu i del fred a l'hivern. També tenir precaució amb la baixada de les rieres en cas de tempesta.

Rocs de Sant Magí: jaciment neolític que es troba als boscos de Sant Andreu de Llavaneres, format per diversos blocs granítics de mida considerable.

Anna Tresserras

Cementiri i església antiga de Llavaneres: el cementiri envolta el que va ser el temple parroquial de la població fins al 1836, d'estil gòtic tardà.

Anna Tresserras

Parc de Ca l'Alfaro: parc d'ús públic, situat al centre de la vila de Sant Andreu de Llavaneres, i que envolta una de les cases modernistes d'estiueig més conegudes.

Toni Buch

Font de la Llorita: zona d'esbarjo situada a Sant Andreu de Llavaneres, envoltada de vegetació on antigament les famílies anaven a berenar.

Casa Ugalde: a Caldes d'Estrac, declarada pel seu valor arquitectònic bé cultural d'interès nacional.

Parc de Can Muntanyà: espai de Caldes d'Estrac, de gran bellesa, coronat per la Torre dels Encantats, del segle XIII, ja dins del terme municipal d'Arenys de Mar. Té quatre llacs i una gran varietat d'espècies vegetals i plantes medicinals.

Església de Sant Vicenç: constitueix un notable exponent del gòtic tardà del final del segle XVI.

Parc dels Germans Gabrielistes: a Caldes d'Estrac, mirador natural, amb vegetació autòctona i arbres centenaris, coronat per una torre de guaita del segle XVIII.

Museu del Pessebre de Catalunya: al centre de Sant Vicenç de Montalt, exposició permanent que recull més de seixanta pessebres i una extensa col·lecció de figures.

Sant Andreu de Llavaneres

Caldes d'Estrac

Els nuclis antics de Les 3 viles. El centre històric de Sant Andreu de Llavaneres, es caracteritza pel seu interès arquitectònic i comercial; el de Caldes d'Estrac pels carrerons que conflueixen en la concorreguda Riera; i el de Sant Vicenç de Montalt per la mostra de cases pairals de finals del segle XVI.

Sant Vicenç de Montalt

El plaer...

de les fires i de les festes

FESTA D'HIVERN DE SANT VICENÇ

A la festa d'hivern de Sant Vicenç, ja comença a ser una tradició la baixada de carretons. L'espectacular cursa enfila la baixada del carrer Escoles, la Riera del Gorg i arriba finalment a la meta, situada a la Zona Esportiva. Prèviament, i per evitar possibles accidents, tots els carretons passen el preceptiu control de sortida per comprovar que tinguin els frens i la direcció en perfecte estat i les "rodes" en condicions.

Toni Buch

Toni Buch

El caràcter i el clima mediterrani, la bona gastronomia i el mar són privilegis que la gent acostuma a celebrar. Per això no és estrany que, dins el calendari anual de Llanvaneres, Sant Vicenç i Caldes, hi trobem nombroses festes i fires assenyalades. Tots tres municipis organitzen la seva pròpia festa major, que se celebra a l'estiu, i la festa major d'hivern, o festa "petita", que es convoca, com el seu nom indica, durant els mesos de més fred. Llanvaneres dedica la festa major d'estiu a **la Minerva** i la d'hivern al seu patró, **Sant Andreu**. En el cas de Sant Vicenç, el patró es venera a l'hivern i la festa major d'estiu s'ofereix a la **Mare de Déu de l'Assumpció**. I Caldes celebra la **Mare de Déu del Remei** a l'estiu i dedica la festa major d'hivern a **Santa Llúcia**.

Es tracta, en general, de festes amb oferta folklòrica, musical, infantil i cultural, en què l'accés a la majoria d'activitats és lliure i gratuït, malgrat que pot haver-hi algunes propostes, com ara funcions de teatre o recitals, on sigui necessari pagar entrada. És fàcil trobar en els programes festius una gran diversitat d'activitats, entre les quals gairebé mai no falten xocolatades, havaneres, castells de focs, petanca, activitats esportives i musicals, sopars populars, sessions de cinema, sardanes, oficis solemnes al temple parroquial, correfocs o balls d'envelat. Als respectius ajuntaments i als seus portals d'internet (<http://www.svmontalt.cat/>, <http://www.santandreudellavaneres.cat/>, <http://www.caldetes.cat/>), es poden consultar els programes de les festes majors, just unes setmanes abans que comencin. A cada festa hi ha alguns actes singulars.

Els gegants i el seu nom

En aquestes festes populars, sempre hi tenen rellevància els gegants. Cada població té els seus i deuen els seus noms a personatges, reals o de llegenda, lligats d'alguna manera al poble. Caldes, per exemple, té dos gegants i un gegantó. Els gegants són en **Busquets** i la **Fàtima**, batejats així en record d'una llegenda. Diuen que, anys enllà, una de les pubilles de Caldes, **Leonor**, va ser feta presonera per un dels vaixells pirates de la Mediterrània. Van lliurar la jove a un príncep moro. Després d'un temps, Leonor es va guanyar la confiança del príncep i ell li va encarregar la protecció de la princesa Fàtima, malalta de lepra. La princesa no millorava, malgrat les atencions del metge, i va ser aleshores quan Leonor va suggerir anar a prendre les aigües termals de la seva vila natal, Caldes. Així ho van fer i la princesa Fàtima es va guarir i fins i tot es va enamorar d'un prohoms de Caldes, en Busquets. Diu la llegenda que es van casar i van tenir fills. Com a mínim, en van tenir un parell, de cartró i d'una alçada envejable: els dos gegants, ell de 3,50 m i ella de 3,45 m,

■ Gegants de Llanerres

Ajuntament de Caldes d'Estrac

■ Gegants de Caldes d'Estrac

Toni Buch

■ Gegants de Sant Vicenç

obra del constructor mataroní **Jordi Torros**, que es van estrenar el 1981. Des de finals de 1989 els acompanya **el Nano**, el gegantó que representa un dels pescadors més carismàtics de Caldes i que, a la vegada, també vol ser un homenatge a aquest ofici.

A Llanerres, hi trobem en **Jaume Llull**, la **Minerva** i l'**Andreu**. Els dos primers són obra del ninotaire **Josep Cardona**, "Nona", de Mataró; l'Andreu és un gegantó. El gegant Jaume Llull (1985) deu el seu nom a un ciutadà de Llanerres que a finals del segle XV va lluitar per aconseguir deslliurar el poble de la dependència del senyor feudal de Burriac. Amb 3,70 m d'alçada, l'acompanya la geganta Minerva (1986), que va ser batejada precisament en record de la festa major d'estiu del municipi. Es dona la curiositat que en Jaume Llull i la Minerva tenen, des del 2007, una rèplica: són gegants exteriorment iguals que els originals però amb un pes inferior, cosa que en facilita el transport als geganters i també els moviments a l'hora de ballar. El gegantó, l'Andreu, es va incorporar a la família el 1996, representa la pagesia del poble i deu al seu nom justament a l'hagiotònim de la població. La **Serenel·la** és la gegantona de l'escola Serena Vall, una de les tres amb què compta el poble, i que s'afegeix sovint a les celebracions de gegants.

En **Bòbul** i la **Margaridassa** són els dos gegants de Sant Vicenç de Montalt. Estrenats el 1986 i amb una alçada de 3,45 m, ell, i de 3,35 m, ella, es van fer al Taller Can Boter de Tiana. El gegant representa

un menestral de principis del segle XIX, és a dir, una persona que tenia per ofici un art mecànic i que formava part d'un gremi o una confraria. La geganta recorda una de les tradicions més arrelades a Sant Vicenç, la de la puntaire. Malgrat això, ambdós deuen els noms a una llegenda: durant el Carnaval, tots dos gegants retornen a l'origen dels seus noms i es disfressen de **Bòbuls** i **Margaridasses**, personatges esperpèntics que eren els encarregats de mantenir vius els festeigs, tot empaïtant la gent i amagant-los les eines de treball perquè així tothom hagués de participar a la festa. Els gegants tenen la companyia d'un gegantó, l'**Antoni Sors**, obra de **Toni Muijal**, i estrenat el 2005. El gegantó representa l'alpinista santvicentí que va formar part de la primera expedició catalana que va fer el cim de l'Everest. A tots tres, els acompanyen, des del 1986, els capgrossos que va fer en Josep Cardona, "Nona". Es tracta del **Dimoni**, el **Boig**, la **Minyona**, l'**avi mariner**, el **Majordom** i el **Pinxo**. També l'**avi Pera**, creat per **Muijal**.

Els gegants de les 3 viles i el seu seguici són protagonistes de les festes de les seves poblacions i també participen en les trobades de gegants que s'organitzen gairebé al llarg de tot l'any.

Les festes populars

Hi ha festes amb molta participació que són comunes a la majoria de municipis de Catalunya. És el cas, per exemple, de la **Cavalcada de Reis**, un esdeveniment que s'organitza a tots tres municipis, de manera separada, tot i que durant uns anys es va fer conjuntament. Per tal de rebre com cal Ses Majestats els Reis d'Orient, s'organitza una cavalcada amb diferents carrosses que van passant pels carrers de cadascun dels pobles. Totes elles, magníficament engalanades, precedeixen les tres carrosses on van els tres Reis Mags, que reparteixen tones de caramels i recullen les cartes dels més menuts, amb les llistes dels regals que desitgen.

Tan participades com les cavalcades de Reis són les celebracions al voltant del Carnaval. A Caldes, per exemple, es fan diverses activitats relacionades la festa de la disbauxa, com ara rues, berenars, balls –infantils i per als més grans– o l'enterrament de la sardina. I seguint el calendari anual, Sant Vicenç, Llanerers i Caldes commemoren dies assenyalats com la **Setmana Santa**, la **diada de Sant Jordi** –amb parades de llibres i roses al carrer–, la revetlla de **Sant Joan**, la **Diada Nacional de Catalunya** –l'Onze de Setembre–, i les festes de **Nadal**, tot engalanant els carrers amb llums i motius nadalencs.

MOMENTS MÀGICS

A Sant Vicenç i a Caldes, quan s'acaba la cavalcada, els tres reis tenen muntat un petit escenari, amb tres trons. Acompanyats dels seus patges, pugen i s'asseuen a les cadires i reben, d'un en un, els nens que pacientment han estat esperant fent cua. A Llanerres els petits pugen als carruatges dels Reis.

Al cim de Montalt hi ha pessebres permanents i cada any per Nadal se n'hi posa un de nou.

Un esdeveniment diferent a Sant Vicenç és el mercat d'antiguitats, que es fa habitualment els diumenges amb una periodicitat trimestral. S'hi pot trobar qualsevol tipus d'articles d'altres èpoques, bàsicament de brocanteria, que són peces que tenen menys de 100 anys. Es fa en una esplanada de la part marítima del poble, a l'aire lliure.

Hi ha d'altres celebracions populars que cobren més intensitat en alguna de Les 3 viles. És el cas de la festa dels **Tres Tombs** de Llanerres, on per una jornada i pels volts del dia de Sant Antoni Abat, els animals "prenen" els carrers del poble. El rector de la parròquia els beneeix mentre els seus amos els fan fer tres vegades un recorregut al voltant de l'església, tal i com marca la tradició. Tot, en record de **Sant Antoni Abat**, patró dels animals domèstics. La llegenda explica que aquest sant era un gran amic dels animals i que quan en veia un de ferit, el curava. És per això que, durant la festa dels Tres Tombs, és tradició que el capellà beneeixi tots els animals que participen a la desfilada, inclosos els cavalls, que són una de les atraccions més esperades pel públic assistent.

Entre les festes tradicionals és especialment vistosa la processó del Carme de Caldes, que se celebra coincidint amb la festivitat de la **Mare de Déu del Carme**, el 16 de juliol, patrona dels mariners i la gent que viu del mar. Caldes, de llarga tradició marinera, té una capella dedicada a aquesta advocació. L'acte principal és una processó marítima que lliura una ofrena floral mar endins, en memòria dels avantpassats mariners. Després de l'ofrena, la cerimònia continua justament a la capella del Carme, on té lloc un breu record als homes de mar. Habitualment, al vespre s'organitza una cantada d'havaneres, música íntimament lligada als pescadors.

A Sant Vicenç hi ha diverses actes representatius, com el **mercat d'antiguitats** i el **mercat medieval**. Durant dos dies de gener, la població viatja en el temps i s'hi recreen espais ambientats en l'edat mitjana. S'hi poden trobar parades d'artesanía, tallers de demostració d'oficis, malabars, faquirs i activitats per a tota la família.

Tots tres municipis són punt de trobada de **puntaires**. La punta de coixí i l'art dels boxets és una de les tradicions més arrelades, especialment a Sant Vicenç i a Caldes d'Estrac. En aquestes trobades de puntaires, s'hi poden veure tant les artesanes del poble com les arribades d'altres municipis que, a l'entrada de l'estiu, mostren les seves creacions. Les puntes de coixí són un treball artesanal de fil, fruit d'entrecreuat que es fan utilitzant els boxets i sobre d'un coixí que té una mida i una forma especials: habitualment és de roba, cilíndric i allargat, i és ple de serradures, de palla o de segó. Els boxets estan fets de fusta de boix, de cirerer, de caoba, etc, i tenen forma de bitlla amb un mànec per agafar-los amb els dits.

El visitant que arribi a aquestes terres pel mes de juny també serà testimoni d'una celebració especial: la rebuda, coincidint amb la revetlla de Sant Joan, de la **Flama del Canigó**. I d'on ve aquesta

Ajuntament Caldes

 Puntaires

tradició? Doncs als peus de la muntanya del Canigó, als Pirineus, s'estén una munió de pobles i, en un d'aquests, Arles de Tec, va néixer **Francesc Pujades**. Profundament català, era excursionista i un enamorat del Canigó. Va néixer un 23 de juny i va fer servir aquesta coincidència per revifar la tradició dels focs de Sant Joan, tot donant-los un sentit de nacionalisme i d'unitat dels Països Catalans. Així, el 23 de juny de 1955, va pujar al cim i va encendre una foguera que es va veure des de molts pobles. L'any següent hi va tornar i a tot arreu des d'on es podia veure el Canigó hi havia fogueres preparades amb la consigna d'encendre-les tan bon punt veiessin cremar la de la muntanya. Amb els anys, la Flama del Canigó va evolucionar: el 1963, després d'encendre el foc a la Pica del Canigó, van baixar la flama a la plana per cremar el màxim nombre de fogueres possible. A partir del 1964, es deixa tot l'any la flama encesa al Castellet de Perpinyà i cada 22 de juny es puja al cim per regenerar-la.

Al mes de juny també es celebren dues cites artístiques destacades. Es tracta del cicle de música **Petits sons** i el **Festival de Poesia i+**, organitzat per la Fundació Palau i per l'Ajuntament de Caldes.

Ajuntament de Sant Vicenç

 Mercat medieval

PRODUCTES ARTESANS

Llavaneres celebra una Mostra Gastronòmica de Productes Típics al novembre. La celebració inclou l'Alimentabò, fira de tardor i bolet. Es tracta d'una consolidada proposta gastronòmica que promocióna productes tan autòctons com la poma farcida, la coca de Llavaneres, el vi i el cava i els aliments propis de la tardor, com el bolet.

Les fires gastronòmiques

Bona part de les festes que s'organitzen a Les 3 viles tenen com a denominador comú algun producte gastronòmic. És el cas de la **La Pesolada**, de les **Jornades del Bolet** i de les **Jornades Gastronòmiques de la Mongeta del Ganxet** de Caldes. A Llavaneres, se celebren la **Festa del Pèsol** i la **Promoció de Productes Típics**, acompanyades de **mostres gastronòmiques**, en les quals són presents productes amb marca de garantia com el pèsol i la **coca de Llavaneres**. Sant Vicenç també organitza una castanyada popular.

Lligada amb la gastronomia hi ha una de les activitats més freqüentades i populars de Caldes: la botifarrada gegantera. Organitzada com el seu nom suggereix per la Colla Gegantera de Caldes, es fa a l'estiu, habitualment a finals de juliol, i per ser-hi present només cal inscriure-s'hi prèviament i pagar un preu simbòlic. Es duu a terme a l'esplanada de Can Muntanyà, que queda literalment coberta de taules i cadires, amb un espai per ballar, ja que també hi ha una actuació musical. A Llavaneres, el Casal organitza diverses activitats gastronòmiques, com ara calçotades, arrossades, xindirades, matances del porc o escudelles, entre d'altres.

Eva Viñals

▣ Festa del pèsol

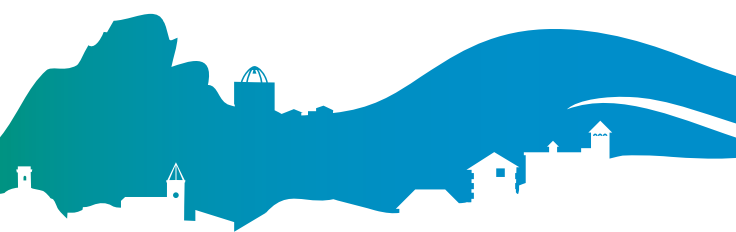

▣ Jornades Gastronòmiques de la Mongeta del Ganxet

El plaer...

de comprar

A Les 3 viles no hi ha grans centres comercials, amb sales de cinema i aglomeracions freqüents. Hi ha una xarxa de botigues diversa i urbana. El comerç de proximitat és sinònim d'especialització, de tracte familiar i de servei personalitzat. Aquí hi ha botigues de tota la vida i nous emprenedors que aposten pel valor diferencial que suposa la qualitat.

Sant Andreu de Llavaneres, el municipi més gran de Les 3 viles, és també el que reuneix més oferta comercial, prop d'un centenar d'establiments, la majoria associats en una unió de botiguers que treballa per la promoció del sector. Si es vol comprar és obligat passejar pel **carrer de Munt**, al costat de la **Plaça de la Vila**. Es tracta d'una de les artèries principals de Llavaneres, un carrer molt freqüentat pels veïns del municipi, d'on és molt difícil no sortir amb alguna *delicatessen*. Aquí hi ha comerços de tota la vida, com **can Farnés**, una botiga de queviures inaugurada el 1860; **can Giral**, una antiga carnisseria del 1881, i **can Tapias**, un comerç no tan antic, –data del 1915– però singular, perquè concentra l'únic estanc del poble, una bodega amb vins escollits, conserves del nord d'Espanya i una carnisseria amb productes propis com el bull. Els germans Pere i Francesc Tapias i la dona d'aquest, Tona, continuen al front de la botiga, on fins fa poc encara funcionava una antiga cava de cigars i puros. En les botigues de queviures de Llavaneres, podem comprar-hi al llarg de la primavera els preuats pèsols garrofals.

A més d'aquests establiments, al carrer de Munt hi ha dues pastisseries molt antigues: **can Sala** i **ca l'Alsina**, que van ser fundades a mitjan segle XIX com a forns de pa. El visitant que ha arribat fins aquí ja sabrà que és afortunat, perquè té l'ocasió d'entrar a qualsevol pastisseria i provar la genuïna **Coca de Llavaneres**. Aquest és un producte d'alta rebosteria, protegit amb la marca de garantia "Coca de Llavaneres", un segell que serveix per individualitzar, personalitzar i reconèixer la "coca" elaborada segons les tradicions de la vila. Es tracta d'una coca amb forma rectangular i no excessivament gruixuda. Es fa amb pasta de full, està farcida de crema i porta pinyons per sobre. Es va elaborar per primera vegada als anys 60 i va tenir molt d'èxit, sobretot entre els estujejants barcelonins. Des d'aleshores l'eufòria no s'ha aturat. Can Sala fa coca de Llavaneres cada dia i, per la revetlla de Sant Joan, les cues que es formen a la pastisseria són llegendàries. L'altra pastisseria antiga del carrer de Munt, ca l'Alsina, també fa coca de Llavaneres i és coneguda, a més, per les mones de Pasqua, monumentals i exhibides a l'aparador de l'establiment per Setmana Santa. Si el visitant no pot anar a Llavaneres en aquestes dates, sinó a l'estiu, per exemple, és recomanable que entri a la botiga. Hi podrà veure diverses fotografies de mones i els diplomes guanyats per l'autor,

Una de les pastisseries de Llavaneres

Ajuntament de Llavaneres

Anna Tresserras

Andreu Alsina. Als forns **Sant Andreu, Sant Pere i Sala Vivés**, també s'hi pot comprar la deliciosa i autèntica coca de Llanerers.

Juntament amb el carrer de Munt, l'avinguda de Catalunya, el passeig de la Mare de Déu de Montserrat, de Joaquim Matas i de Jaume Brutau, el camí de la Masia i el carrer de Sant Pere, configuren el principal circuit comercial de Llanerers.

El passeig de la Mare de Déu de Montserrat és a la part alta de la Riera. En aquest carrer el visitant també podrà contrastar el valor afegit de la botiga de proximitat i els divendres tindrà ocasió de comprar al mercat. Aquí hi obre la persiana cada matí can Giralt, especialitzada en xarcuteria i en menjars preparats, amb parentiu amb el can Giralt del carrer de Munt; també la pastisseria Sala Vives i dues peixateries portades per fills de pescadors, Andreu i Carles Torrents. En aquesta zona, també hi ha la **Xarcuteria Mercè**. L'establiment va ser inaugurat el 1988 i està especialitzat en formatges francesos. A Llanerers, no passa com a altres poblacions on diumenge és tot tancat. I pel que fa a l'aparcament, el visitant pot deixar el cotxe a la zona blava de la Riera o en un pàrquing gratuït que queda darrere de la Plaça de la Vila, al passeig de Jaume Brutau, al costat del CAP i de l'escola Labandària.

 Mercat dels divendres de Llanerers

CARQUINYOLIS

Si el visitant a Les 3 viles té temps, és recomanable que compri una bosseta d'aquests carquinyolis ovalats i plans, encara que sigui només per comprovar que són diferents als d'altres indrets de Catalunya.

Anna Trasserras

De compres per Sant Vicenç

Sant Vicenç de Montalt es divideix en dues zones ben diferenciades, la part alta o originària i la part baixa o nova. La majoria de gent que viu al poble treballa fora i també hi ha un bon nombre de residents de cap de setmana. Per això, molts dels comerços que s'han instal·lat de forma permanent al municipi venen productes de primera necessitat. A la part antiga, el carrer Major concentra bona part de les botigues més emblemàtiques, com la **Pâtisserie J. Trilla**, anomenada també la **Flor del Montalt**, un antic forn de pa inaugurat el 1899, que s'ha especialitzat a fer **carquinyolis**. Aquesta pastisseria, regentada ara per Josep Trilla i la seva dona, Nati, ven sobretot els caps de setmana, que és quan el rellotge va més a poc a poc i hi ha més temps per culminar un bon àpat amb unes postres.

En aquesta part de Sant Vicenç, també hi ha dos supermercats i una zona comercial que està a tocar de la zona esportiva. Els dijous s'instal·la un mercat setmanal en què s'hi pot trobar una mica de tot. Pel que fa a la part nova, l'oferta comercial es concentra als baixos dels edificis que toquen l'N-II. A més de botigues, aquí hi ha un centre d'estètica i perruqueries.

Pa artesà de Sant Vicenç

▣ Mercat de fruita i de verdura de Sant Vicenç

Toni Buch

QUALITAT

Les 3 viles es caracteritzen per una oferta comercial més de qualitat que no pas de quantitat i això les diferencia de moltes poblacions properes. Precisament, Llanvaneres, Sant Vicenç i Caldes han creat un eslògan específic per al comerç que identifica Les 3 Viles amb el plaer de comprar.

Les 3 viles

El plaer de comprar

Caldes, servei i excel·lència

Caldes d'Estrac també ha cobert les necessitats dels residents, dels visitants i dels estudiants amb solvència comercial. Les botigues tenen llibertat horària i moltes obren diumenge al matí.

La majoria d'establiments es concentren a la Riera i al Camí Ral. És el lloc natural d'un passeig relaxat, que normalment es fa tafanejant els aparadors. Quan fa bon temps el carrer s'omple de taules i s'anima. A la Riera, hi trobarem un supermercat que a l'estiu obre cada dia i a l'hivern només els matins; una ferreteria i la **botiga Blau**, que sembla sortida de Dalt Vila, el nucli antic protegit d'Eivissa, amb els seus vestits a l'estil *ad lib*. També hi ha botigues de queviures i una peixateria. La mirada s'aturarà, segur, en el mercat municipal, un edifici modernista de mides reduïdes que a finals del 2008 estava en procés de reformes. **El mercat**, l'únic de Les 3 viles, és petit però compta amb set parades de productes frescos. Hi ha una peixateria, una pollastreria, dues carnisseries, una fruiteria, un establiment de plats preparats i un de pesca salada. L'Ajuntament de Caldes en projecta una ampliació perquè hi pugui haver set parades i donar resposta a la demanda dels turistes i dels veïns de segones residències que s'apropen al municipi, sobretot a l'estiu.

Toni Buch

■ Mercat de Caldes

Els divendres també s'instal·la un mercat setmanal.

Si ens situem, amb el mar a l'esquena, a l'entrada de la Riera i deixem enrere el pont que hi fa el Camí Ral, veurem un carrer petit, el Carreró. Aquest estret vial, on es pot parar a fer un cafè o un tast, comunica la Riera amb el Camí Ral. Aquí és on el visitant podrà trobar algunes de les botigues més singulars de Caldes. Cal aturar-se a **ca l'Adela**, una carnisseria amb més de cent anys d'història, que ha anat passant de generació en generació i que continua elaborant productes d'elaboració pròpia inigualables, com la botifarra blanca. El matrimoni que porta la botiga està tranquil pel que fa a la continuïtat de ca l'Adela –anomenada així per la mare del propietari, Miquel Corominas– ja que un dels seus fills, Pere, ha decidit seguir amb el negoci i donar-li fins i tot un aire més internacional. Pere Corominas és sommelier i ha fet cursos diversos a França. A més de tenir una bona bodega de vins internacionals, ca l'Adela també fa menjars preparats que salven més d'un visitant el cap de setmana.

 Embotits típics Catalans

 Maduixes i flors del Maresme

Al mateix carrer, hi ha una altra antiga botiga de queviures, una espardenyeria i un estanc. Aquest darrer, que porta la família Xampany, va ser inaugurat el 1816 i avui dia és l'únic de tot Caldes que té el permís per vendre tabac. A més, s'hi poden trobar diaris, revistes i productes d'higiene personal. Un altre establiment que crida l'atenció és **Arrels**, una botiga de decoració, oberta el 1980, que abans havia estat una fusteria. Els propietaris no han volgut oblidar el passat del local i hi han penjat els estris de la fusteria a la paret del fons. Tot un detall que combina amb la banda esquerra de la mateixa paret, on hi ha una bona col·lecció particular de càntrics antics. Aquí, s'hi poden trobar espelmes, sabons, llençols i objectes de decoració, tant de la Provença francesa com de la Toscana italiana.

Betty Doñate

El plaer...

de menjar

Els grans atractius de la comarca del Maresme es poden trobar a la taula. La cuina de la comarca es basa en productes de prestigi, com el **pèsol garrofal**, les **mongetes del ganxet**, les **maduixes**, els **vins d'Alella** o les sucoses varietats de **bolets del litoral**, que doten la zona d'una personalitat gastronòmica única. Sense oblidar una menja dolça: la **coca de Llavaneres**. No resulta gens difícil identificar la marca de Les 3 viles amb els plaers culinaris d'una comarca rica en productes de l'horta i del mar. I és que alguns dels seus productes estrella estan estretament vinculats a Sant Andreu de Llavaneres, a Caldes d'Estrac i a Sant Vicenç de Montalt, tres municipis que es reivindiquen amb ple dret com a viles gastronòmiques.

Ajuntament de Llavaneres

En aquesta zona es concentra gran part del conreu del famós pèsol garrofal i gràcies a la iniciativa dels restauradors locals se n'ha dinamitzat el consum i la promoció com a producte de qualitat capaç de mobilitzar els amants de la bona cuina, que no es perden les cites anuals de la **Pesolada de Caldes d'Estrac i la Festa del Pèsol de Sant Andreu de Llavaneres**. Aquest és un bon exemple de la tasca que porta a terme l'Associació de Restauradors i Hostellers de Caldes d'Estrac, una entitat amb llarga experiència en l'organització d'esdeveniments gastronòmics que han servit d'inspiració i de model per a altres municipis de la comarca. Així ha passat amb la Pesolada i la Festa del Pèsol, que s'ha consolidat com una cita gastronòmica de referència que atreu visitants d'arreu del territori. A la qualitat del producte i a la iniciativa dels restauradors, l'èxit de la Pesolada i de la Festa del Pèsol té a veure també amb l'originalitat de la proposta, ja que, a diferència de les mostres gastronòmiques convencionals, es basa en un sol producte, exclusiu i molt preuat. En aquest sentit, la **Pesolada** és equiparable a la Calçotada de Valls o la Gambada de Palamós.

Ajuntament de Llavaneres

▣ Pèsol garrofal, conegut com la 'perla verda del Maresme'

DE MARÇ A ABRIL

La temporada del pèsol té lloc entre els mesos de març i abril. Quan el temps acompanya, se'n poden arribar a collir fins a noranta tones. Però tot i el seu preu elevat, quan el producte arriba a les caixes i les caixes a les botigues, pràcticament ja està tot venut. Els seus principals clients són els propis restauradors, que el converteixen en l'ingredient central de tota mena de plats, entre els quals destaca, per tradició, el dels pèsols ofegats de Llanerres. Aquest plat tradicional comparteix carta amb propostes culinàries d'inspiració diversa que fan les delícies dels bons gourmets.

Toni Buch

La perla verda de la comarca

El pèsol és un conreu característic, sobretot, de Sant Andreu de Llanerres i, en menor grau, de Sant Vicenç de Montalt. Es tracta d'una varietat autòctona d'aquest llegum molt apreciada pels gastrònoms, el pèsol garrofal. Conegut amb el sobrenom de **"perla verda del Maresme"**, destaca pel seu gust dolç, poc farinós i molt tendre. El conreu de garrofal havia caigut en desús perquè resulta laboriós, manual i exigeix molta cura, motius pels quals només es troba en la zona del Maresme central, molt delimitada. El microclima que es crea entre Arenys de Munt i Cabrera l'afavoreix.

El pèsol creix en mates que poden fer fins a dos metres d'alçada, per la qual cosa cal ligar les branques i evitar que es dobleguin. Aquesta dedicació converteix aquest llegum en un producte limitat i relativament car. Però gràcies a la iniciativa dels actius restauradors de Caldes d'Estrac, la comarca ha recuperat el conreu d'aquest producte i se n'impusa així un dels reclams gastronòmics principals.

La Pesolada, iniciada l'any 1995, ha contribuït a popularitzar aquest llegum i n'ha afavorit la recuperació del conreu, amb les conseqüències positives que aquest fet ha tingut també en el sector agrícola de la zona. Els pagesos dediquen part dels seus esforços al cultiu del **pèsol garrofal**, una perla que els roben de les mans quan s'acosta el bon temps. Llavors, durant les cinc setmanes que transcorren des del principi de la primavera fins als voltants de Sant Jordi, els restauradors locals ofereixen menús amb el pèsol com a centre de receptes suculentos i variades.

La Pesolada i la **Festa del Pèsol** són les cites gastronòmiques amb més solera de la zona. Restauradors de Llanerres i de Sant Vicenç s'han sumat a les iniciatives que celebren les excel·lències del producte. Sant Andreu de Llanerres, municipi on es concentra gran part de les explotacions agrícoles d'aquest llegum, també n'organitza una **Mostra Gastronòmica** durant el mes d'abril. L'èxit d'aquestes convocatòries han animat a d'altres municipis de la comarca del Maresme a dedicar jornades a la cuina d'aquest llegum.

■ Tres plats amb el pèsol com a protagonista

Toni Buch

Toni Buch

Toni Buch

PRODUCTES AUTÒCTONS

Les 3 viles presenten una oferta gastronòmica de bon nivell, que compta entre els seus atractius amb productes autòctons de prestigi creixent entre els amants de la bona cuina, els quals s'han beneficiat d'una important activitat dinamitzadora per part de les associacions i del gremi de restauradors que han impulsat la gastronomia, tant en l'àmbit local com a nivell comarcal, i que han contribuït a fer de Les 3 viles un referent gastronòmic indiscutible.

Mongeta amb denominació d'origen

La perla verda no és l'única joia gastronòmica que comparteixen Les 3 viles. La **mongeta del ganxet** és un altre dels atractius indiscutibles que ofereix la comarca. Aquesta varietat, típica del Maresme i del Vallès, és un tipus de mongeta blanca de tamany mitjà, plana i amb forma de ronyó, que destaca per resultar molt fina al paladar, poc granulosa, amb un gust suau i consistent i que deixa un regust farinós molt agradable. D'origen desconegut, tradicionalment la mongeta del ganxet era conreada pels pagesos per al seu propi consum, que la valoraven per l'alt valor energètic i pel baix cost econòmic. Com en el cas del pèsol garrofal, ha estat gràcies a la iniciativa de restauradors de la zona que s'ha reivindicat aquest producte autòcton que pot presumir de comptar amb Denominació d'Origen.

Aquesta varietat es conrea durant el mes de juliol i es recull a la tardor. És llavors quan tenen lloc les jornades gastronòmiques de la mongeta del ganxet, que a Caldes d'Estrac s'organitzen des de l'any 1999, per iniciativa dels restauradors locals. La cita és passat Tot Sants i s'allarga tres setmanes, durant les quals els restaurants ofereixen plats de mongetes acompanyant cloïsses, calamars, bacallà, peus de porc o bolets de tota mena. A la jornada, s'hi sumen també restauradors de Sant Andreu de Llavaneres i de Sant Vicenç de Montalt. L'objectiu és allargar la temporada i complaure un turisme especialitzat i amant de la salut, que busca un valor afegit a la seva estada a Les 3 viles. Tant la **Pesolada** com la **Mongetada** compten amb una bona acollida per part del públic local i dels visitants i han aconseguit aplegar un nombre important d'assistents que, fidels, omplen d'activitat els carrers i els restaurants del poble. L'èxit d'aquestes trobades ha servit d'exemple i referència per a d'altres municipis de la comarca, que han posat en marxa iniciatives similars.

Manel Martínez (3 viles)

Festa gastronòmica de Caldes

Anna Tresserras

▣ Mongeta del ganxet

Productes típics

La riquesa gastronòmica de Les 3 viles no s'acaba en els pèsols i en les mongetes. Una bona demostració d'aquest fet es pot trobar en la **Mostra de Productes Típics** que se celebra a Sant Andreu de Lllaneres durant el mes de novembre, coincidint amb la **Festa Major d'Hivern**. En aquesta cita, el pèsol cedeix el protagonisme a dos productes ben emblemàtics de la vila: les **pomes farcides** i la **coca de Lllaneres**. La **Promoció de Productes Típics** es coneix també amb el nom de la **Festa de la Poma**, perquè el seu propòsit és donar a conèixer la tradicional recepta de pomes farcides que des de temps antics es cuina a moltes llars del municipi coincidint amb la festa major, que té lloc pels volts del 30 de novembre. El farcit de pomes és un plat típic que s'associa al costum, que antigament tenia lloc en aquestes dates, de matar un xai. Sembla que era durant l'anomenada "festa dels talls" quan es farcien les pomes amb la carn del xai.

A banda de l'exposició i degustació de les pomes elaborades per diferents restauradors i professionals de Lllaneres, aquest certamen també permet, gràcies a la iniciativa de les pastisseries del poble, degustar la saborosa coca de Lllaneres, un producte autòcton que té marca de garantia pròpia. La coca de Lllaneres,

Toni Buch

■ Elaboració de la coca de Lllaneres

que s'elabora des de principis dels anys seixanta, és un pastís de pasta de full farcit de crema catalana i recobert de pinyons, amb un gust intensament dolç. Els restauradors locals han sabut conservar les especialitats i mantenir-ne la personalitat tot aportant-hi un punt d'originalitat.

La gastronomia també és un important valor a Sant Vicenç de Montalt, un municipi on també es cultiva, entre d'altres productes, el pèsol garrofal. A més, d'aquesta vila són típics els anomenats **carquinyolis del Montalt**, unes característiques pastes seques elaborades a base de sucre, farina, ou i ametlles torrades i que resulten irresistibles acompanyades amb vi moscatell.

Fora de les jornades específiques que tenen lloc en el marc de Les 3 viles, els restauradors locals s'adhereixen a d'altres aventures gastronòmiques comarcals promogudes pel Gremi d'Hostaleria i Turisme del Maresme. Així, per exemple, restaurants de Sant Vicenç de Montalt participen a les jornades de la **Cuina del Bolet del Maresme**, que en pocs anys han anat creixent i incorporant activitats complementàries que acosten els ciutadans a la cultura del món boletaire –amb una forta tradició en la comarca, que compta amb unes 800 espècies de bolets diferents– a partir d'exposicions, xerrades, tallers i sortides. També Caldes d'Estrac i Sant Andreu de Llavaneres organitzen, al novembre, unes jornades específiques del bolet. Les 3 viles s'han sumat recentment a les jornades del Tomàquet, promogudes igualment pel Gremi d'Hostaleria i Turisme del Maresme.

La típica poma farcida de Llavaneres

Ajuntament de Llavaneres

BONA CUINA

La regió aglutina més d'una cinquantena de restaurants, per als amants tant dels sabors de mar com de muntanya, que ofereixen cuina tradicional, de mercat o d'autor, i que parlen de l'àmplia varietat gastronòmica de la comarca.

Sergio Ruiz

Fogons que miren al mar

Des del seus fogons, Les 3 viles també miren al mar. La tradició marinera del Maresme defineix els plats i les receptes pròpies de la comarca, i no falten les cites gastronòmiques que lloen el valor dels productes del mar. Hi té un pes específic el **Calamarenys**, jornades gastronòmiques del calamars que se celebren durant el mes d'octubre. Restauradors de Caldes d'Estrac, Sant Vicenç de Montalt i Sant Andreu de Llavaneres no hi falten.

Però per a gaudir dels fruits de mar en tota la seva esplendor, més enllà del marc de les cites gastronòmiques, res millor que optar per un dels nombrosos restaurants que hi ha al Port Balís de Sant Andreu de Llavaneres o al passeig del Mar de Caldes d'Estrac. I és que fora de jornades, mostres i fires gastronòmiques, al voltant dels productes autòctons de la comarca, Les 3 viles ofereixen una destacada i molt apreciada oferta de restauració, apta per a totes els gustos i butxaques, que ha anat guanyant presència i dinamització gràcies a les diferents iniciatives proposades pels gremis i associacions de restauradors. Les 3 viles compten amb establiments d'aires mariners per compartir una bona arrossada i un plat de peix i marisc ben a prop del mar, però també disposen d'un petit *clúster* d'establiments especialitzats en grans banquets, com els emblemàtics **Vil·la Minerva**, **Las Palmeras**, **Mas Nadal**, **Masia Graupera** i el **Centro Ecuestre** de Llavaneres o el **Castell de l'Oliver**, **Turó del Sol** i **Can Marial** de Sant Vicenç, preparats per oferir els serveis i els espais necessaris per atendre reunions d'empresa, sopars de gala i esdeveniments especials.

Judith Vives

Toni Buch

Castell de l'Oliver (Sant Vicenç)

Toni Buch

Vil·la Minerva (Llavaneres)

Plat de calamars

Guia gastronòmica

Caldes d'Estrac

Sant Andreu de Llavaneres
Sant Vicenç de Montalt
Caldes d'Estrac

els fogons de Les 3 viles al seu servei

Restaurant **Fonda Manau**

Tel. 937 910 459

Sant Josep, 11

e-mail: info@manau.cat

web: www.manau.cat

Cuina internacional i de mercat
Especialitats; Calamars saltats amb
mongetes del ganxet, Rap a la marinera,
Arròs negre
Dimarts, i nits de diumenge a dijous
Comandes per endur
S'accepten targetes de crèdit

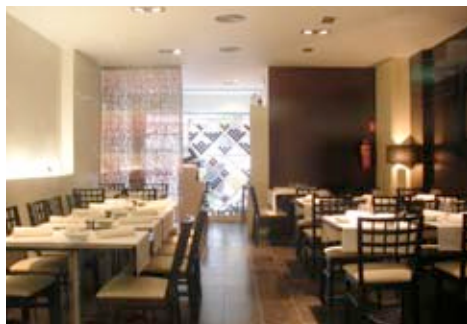
Restaurant **El Vellard**

Tel. 937 910 003

Camí Ral, 18

web: www.elvellard.com

e-mail: info@elvellard.com

Cuina mediterrània elaborada
Menú diari 15 €
Menú degustació 35 €
Carta
Festa setmanal: diumenge nit, dilluns i
dimarts migdia
S'accepten targetes de crèdit

Restaurant-Braseria **El Taller**

Tel. 937 912 601
Passatge Sant Pere, 2

Cargols a la llauna i carns a la brasa
Festa setmanal: dimarts i dimecres excepte festius
Comandes
S'accepten targetes de crèdit

Restaurant-Bar **La Cala**

Tel. 937 910 259
Camí Ral, 11

Cuina mediterrània i de mercat
Obert tots els dies
Menú diari: 8,50€
Menú cap de setmana: 12 o 18€
Carta
Comandes
S'accepten targetes de crèdit

Restaurant Petit Suñé

Tel. 937 913 272

Riera, 10

e-mail: info@cansune.com

web: www.cansune.com

Peix i carn a la brasa

Obert de dimecres a diumenge i les nits de
divendres i dissabte

Del 12 de juliol al 13 de setembre obert tots
els dies. Dilluns tancat

Comandes

S'accepten targetes de crèdit

Restaurant Can Suñé

Tel. 937 910 051

Callao, 4

e-mail: info@cansune.com

web: www.cansune.com

Cuina de mercat. Especialitat en peix

Obert de dimecres a diumenge i les nits de
divendres i dissabte

Del 12 de juliol al 13 de setembre obert tots
els dies. Dilluns tancat

Comandes

S'accepten targetes de crèdit

Restaurant **Pizzeria Estrac**

Tel. 937 913 188

Camí Ral, 5

web: www.pizzeriaestrac.com

Gran varietat d'amanides, pizzes artesanes
i plats de temporada

Hi ha terrassa

D'octubre a juny obert caps de setmana

De juliol a setembre obert cada dia

Tancat del 15 desembre al 1 de febrer

Comandes

S'accepten targetes de crèdit

Bar-Restaurant **La Granja**

Tel. 937 910 002

Camí Ral, 32

Entrepans

Tancat de 15h a 17h

Restaurant **El Porronet**

Tel. 937 912 501

Riera, 15

Menús Casolans

Menú diari: 9,75 €

1/2 menú: 5,95 €

Menú cap de setmana: 14 €

1/2 menú cap de setmana: 9,75 €

Comandes

S'accepten targetes de crèdit

Restaurant **El Mariagalante**

Tel. 937 910 400

Plaça de les Barques, s/n

Cuina internacional i de mercat

Hi ha terrassa amb vistes al mar

Festa setmanal: diumenges nit-dilluns

S'accepten targetes de crèdit

Restaurant **Marola**

Tel. 937 913 200

Passeig dels Anglesos, 6

Paelles i llobarros al forn

Hi ha terrassa

Horari hivern: Tancat dimarts, obert tots els migdies i nits de divendres a dissabte

Horari estiu: Obert cada dia menys dimarts

Comandes

S'accepten targetes de crèdit

Restaurant **Kim's**

Tel. 937 915 341

Parc Joan Maragall

Cuina de mercat

Hi ha terrassa

S'accepten targetes de crèdit

Restaurant **Voramar**

Tel. 937 910 944
Passeig Musclera, 10

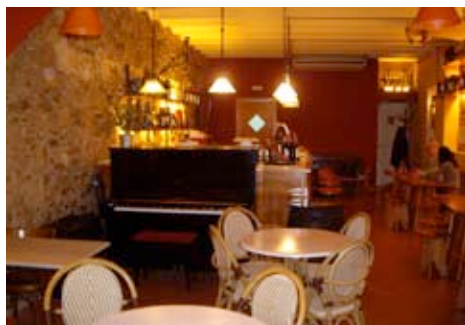

Cuina de mercat. Especialitat en peix
Hi ha terrassa amb vistes al mar
Festa setmanal: dimecres
S'accepten targetes de crèdit

Bar-degustació **Tête-à-tête**

Tel. 937 915 186
La riera, 38

Torrades variades i vins
Terrassa d'estiu de juny a setembre
Obert divendres, dissabte i diumenge de
20h a 1h.
Horari d'estiu: obert cada dia menys
dimecres
S'accepten targetes de crèdit

Sant Andreu de Llavaneres

Restaurant **Centro Ecuestre de Llanerres**

Tel. 937 927 777

Camí Can Cabot de Munt s/n

e-mail: info@centroecuestrelllanerres.com

web: www.centroecuestrelllanerres.com

Cuina tradicional, especialitzada
en banquets

Zona ajardinada

Festa setmanal: dilluns

Preu mitjà: 90 €

Restaurant **Mas Nadal**

Tel. 937 927 244

Veïnat Avall, 8

e-mail: masnadal@terra.es

web: www.masnadal.com

Cuina internacional i de mercat

Hi ha terrassa

Festa setmanal: dimarts-diumenges nit

Preu mitjà: entre 30 € i 35 €

S'accepten targetes de crèdit

Bar-Restaurant **Ca la Pilar**

Tel. 937 952 517

Pg. Joaquim Matas, 51

Menú diari-Carta

Hi ha terrassa

Festa setmanal: diumenge

Preu mitjà: menú 10 € / carta 20 €

Comandes i servei a domicili

S'accepten targetes de crèdit

Bar-Restaurant **Ca l'Arturo**

Tel. 937 927 075

Pg. Jaume Brutau, 38

e-mail: treko4@wanadoo.es

Cuina casolana-menú diari

Hi ha terrassa

Festa setmanal: diumenge

Preu mitjà: 10 €

S'accepten targetes de crèdit

Bar-Restaurant **Can Blidu**

Tel. 937 952 641

Pg. Joaquim Matas, 31-33

Cuina diària-menú
Festa setmanal: diumenge
Preu mitjà: 9 €
S'accepten targetes de crèdit

Restaurant **Masia Graupera**

Tel. 937 926 447

Pg. de les Monges, 48-50

e-mail: info@grauperaconcept.com

web: www.grauperaconcept.com

Cuina mediterrània, elaborada i cuidada
Hi ha terrassa
Obert tot l'any
Preu mitjà: 35 €
S'accepten targetes de crèdit

Restaurant **La Panificadora**

Tel. 937 928 085

C/Doctor, 17, bxs.

e-mail: lapani2005@hotmail.com

Carns a la brasa, pizzas, amanides
i cuina de mercat

Festa setmanal: dimarts

Preu mitjà: entre 12 € i 15 €

Servei a domicili i per endur

S'accepten targetes de crèdit

Bar-Restaurant **El Picarol**

Tel. 937 926 167

C/ de Munt, 21

e-mail: elpicarol@telefonica.net

Pizzeria

Hi ha terrassa

Festa setmanal: dilluns tarda

Preu mitjà: 11 €

Bar-Restaurant **La Brasa 48**

Tel. 937 926 419

C/ de Munt, 48

Carn a la brasa-menú diari
Festa setmanal: dilluns
Preu mitjà: 12€
Comandes
S'accepten targetes de crèdit

Restaurant **Dalt Vila**

Tel. 937 926 656

C/ de l'Avall, 9

Cuina internacional i de mercat
Festa setmanal: dilluns nit i dimarts
Menú diari: 12,50+IVA
S'accepten targetes de crèdit

Bar-Restaurant **El Casal de Llavaneres**

Tel. 937 926 911

Avda. Catalunya, 56

Especialitat en degustació de carns
de bou / peix

Menú diari-Cap de setmana

Obert tot l'any de 8 a 24h

Menú diari: 8,50 € / Menú cap de setmana:

12,75 € / Menú degustació: 18 €

Comandes

S'accepten targetes de crèdit

Bar **La Lluna**

Tel. 937 929 562

C/ Sant Pere, 15

Cuina diària-menú

Festa setmanal: diumenge

Preu mitjà: 8 €

Restaurant **Sanç Restaurant**

Tel. 937 927 551

Avda. Catalunya, 63

web: www.vilaclaraarthotel.com

e-mail: info@vilaclaraarthotel.com

Cuina diària-menú

Festa setmanal: dilluns i diumenge nit

Preu mitjà: entre 40 € i 45 €

S'accepten targetes de crèdit

Restaurant **Can Morera del Tarongers**

Tel. 937 929 351

Psg. de les Alsines, 16

e-mail: info@canmorera.cat

web: www.canmorera.cat

Cuina de mercat

Menú diari 15 € (IVA no inclòs)

Festa setmanal: dimecres i diumenge nit

Comandes

S'accepten targetes de crèdit

Restaurant Handicap

Tel. 937 913 498

Ctra. BV-5031, Km 7
(entre St. Andreu de Llavaneres i St. Vicenç)

Cuina tradicional i de mercat
Hi ha terrassa
Festa setmanal: dilluns i diumenge nit
Juliol i agost obert cada nit
Preu mitjà: menú 14,90 € / carta 30 €
S'accepten targetes de crèdit

Restaurant Nostrum

Tel. 902 150 950 / 937 929 456

Camí de la Masia, 5-Urb.l'Ametllareda
nostrum.llavaneres@gmail.com
www.tendanostrum.com

Cuina casolana-100% natural
Fideuà, Arròs de muntanya, amanides...
Degustació a l'interior
Comandes / Terrassa
Obert diumenge i dilluns d'11h-16h
Obert de dimarts a dissabte d'11h-21h

Bar-Restaurant **La Masia Bartrés**

Tel. 937 927 001

Passeig de Bellaire, 48

e-mail: masia-bartres@mixmail.com

Cuina casolana i brasa
Menú diari de dilluns a divendres
Hi ha terrassa
Obert cada dia
Preu mitjà: menú 8 € / carta 20 €
S'accepten targetes de crèdit

Restaurant **Vil·la Minerva**

Tel. 937 926 104

Camí Pas del Pla, 3

web: www.vil-laminerva.com

Cuina especialitzada en casaments,
banquets i convencions
Servei de càtering
Amplis salons: de 20 fins a 400 persones
Preu mitjà: a partir de 60 €

Bar-Restaurant **Can Pere Joan**

Tel. 937 926 790

Avda. Sant Andreu, 49

Arrossos i peix

Festa setmanal: dimarts

Preu: menú diari 10,50 € / carta 35 €

Comandes

S'accepten targetes de crèdit excepte

American Express

Restaurant **El Rebot del Port**

Tel. 637 870 687

Port Balís. Local, 5

e-mail: info@elrebotdelporbalis.com

web: www.elrebotdelporbalis.com

Tapes i conserves per a aperitius.

Menjar per emportar casolà i mariner,
postres casolans

Obert tots els dies

Bar-Desgustació **El Celler**

Tel. 937 926 870

C/ de Munt, 43
celler@hotmail.es

Vins i delicatessens

Horari: de 8 a 13.30h-de 17 a 21h

Dissabtes: de 9 a 14h-de 17.30 a 22h

Diumenges: de 11 a 15h

S'accepten comandes

Servei a domicili

S'accepten targetes de crèdit

Restaurant **Las Palmeras**

Tel. 937 930 044

Ctra. Nacional II. Km. 652
web: www.restaurantlaspalmeras.com

Peix fresc, marisc i caça

Festa setmanal: dilluns

Preu menú: de dimarts a divendres 18 €

S'accepten targetes de crèdit

Restaurant **Pins Mar**

Tel. 937 926 902 / 937 927 356

Pg. Marítim, 86-100

e-mail: pinsmar@telefonica.net

Cuina mediterrània

Hi ha terrassa

Festa setmanal: diumenge nit i dilluns

Preu mitjà: 30 €

S'accepten targetes de crèdit

Restaurant **Metumbo**

Tel. 655 921 011

Ctra. Nacional II Km. 650,8

Cuina Mediterrània d'autor

Hi ha terrassa

Festa setmanal: dilluns

Preu mitjà: de 25 € a 35 €

S'accepten targetes de crèdit

Restaurant **El Racó del Navegant**

Tel. 937 928 613

Port Balís, 24

e-mail: elracodelnavegant@hotmail.com

web: www.elracodelnavegant.com

Cuina especialitzada en peix i marisc

Hi ha terrassa

Festa setmanal: diumenge nit i dilluns

Preu mitjà: 40 €

S'accepten targetes de crèdit

Restaurant **La Taverna del Port**

Tel. 937 927 303

Port Balís, 11

Peix fresc, paelles, fideuà i plats de temporada

Hi ha terrassa

Festa setmanal: estiu: dimarts; hivern: dilluns i dimarts

Preu mitjà: 30 €

S'accepten targetes de crèdit

Bar-Resutant **Pato Maralgo**

Tel. 937 928 531

C/ de Munt, 59

Entrepans, tapes
Hi ha terrassa, futbolín i billar
Obert tots els dies de l'any
S'accepten targetes de crèdit

Restaurant **Can Mario**

Tel. 937 929 130

Port Balís, 6

Braseria, plats casolans, de temporada i
peix
Festa setmanal: dimarts
Preu mitjà: 30 €
Comandes
S'accepten targetes de crèdit

Restaurant **Can Jaume**

Tel. 937 926 960 / 937 952 012

Port Balís

web: www.canjaume.cat

Cuina marinera, suquets, arrossos, peix al forn, a la sal, al vapor, etc.

Hi ha terrassa

Festa setmanal: dimecres

Preu mitjà: 35 €

S'accepten targetes de crèdit

Restaurant **Club Nàutic el Balís**

Tel. 937 927 525 / 663 316 159

Port Balís

Cuina catalana i de mercat

Hi ha terrassa

Festa setmanal: dilluns

Preu mitjà: 20 €

Comandes

S'accepten targetes de crèdit

Restaurant **Blue Finn Sushi**

Tel. 937 927 592

Port Balís, 3

Cuina creativa japonesa
Festa setmanal: diumenge nit i dilluns
Preu: 30 €
Comandes
S'accepten targetes de crèdit

Restaurant **El Italiano**

Tel. 937 929 079

Port Balís, 7

e-mail: ristorantelitaliano@yahoo.es

Cuina italiana
Preu mitjà: 20 €
Comandes
S'accepten targetes de crèdit

**Sant Vicenç
de Montalt**

Restaurant **Montaltmar**

Tel. 937 911 017

Av. Montaltmar, 1

e-mail: montaltmar@gmail.com

web: www.montaltmar.com

Cuina de mercat

Menú diari: 13 € i carta

Dilluns tancat

Comandes

Servei a domicili

S'accepten targetes de crèdit

Bar **Tope Tapa**

Tel. 937 910 044

Av. Montalnou, 70

Tapes, assortits ibèrics i *Montaditos*

Menú diari 8,50 €

De dilluns a divendres de 6 a 18h

dissabtes de 7 a 12h

divendres i dissabte nit

Comandes

S'accepten targetes de crèdit

Bar **La Cortesa**

Tel. 937 913 204
Av. Montanou, 66

Entrepans calents i freds, plats combinats
Festa setmanal: diumenge

Restaurant **Can Marial**

Tel. 937 912 763
Crta. Sant Vicenç, Km 0,600
e-mail: canmarial@canmarial.net
web: www.canmarial.net

Celebracions

Restaurant **Turó del Sol**

Tel. 937 91 12 74

Crta. Sant Vicenç, Km 0,700

e-mail: turodelsol@turodelsol.com

web: www.turodelsol.com

Banquets i celebracions
S'accepten targetes de crèdit

Restaurant **L'ibèric**

Tel. 937 910 514

Costa Brava, 34

e-mail: iberic2008@hotmail.com

Peix, marisc i pernil
Preu mitjà entre 30 i 40 €
Festa setmanal: dilluns i diumenge nit
S'accepten comandes
S'accepten targetes de crèdit

Bar **La Piscina**

Tel. 937 912 003

Av. Toni Sors, s/n

e-mail: totsquatre@gmail.com

Carns a la brasa, amanides, escudella
i carn d'olla

Menú diari: 9 €

Menú cap de setmana: 14 €

S'accepten comandes

S'accepten targetes de crèdit

Restaurant **Fonda Ventura**

Tel. 937 910 563

Baixada de la Riera, 11

Cuina tradicional catalana

Menú diari: 9 €

Carta

Festa setmanal: dilluns

S'accepten targetes de crèdit

Bar La Zerveceria

Tel. 937 910 020

C/ Mediterrani, 19

e-mail: lazerveceria@gmail.com

Arrossos, peix, carn, entrepans d'autor

Menú diari: 10,95 €

Menú cap de setmana: 15,95 €

Festa setmanal: dilluns tarda tancat

S'accepten comandes

S'accepten targetes de crèdit

Restaurant Castell de l'Oliver Oliver Privé

Tel. 937 911 529

Can Milans, s/n

e-mail: info@hotelcastelldeloliver.es

web: www.hotelcastelldeloliver.es

Cuina de mercat

Festa setmanal: dilluns i diumenge vespre

Menú executiu: 28,50 €

Carta: 45 € (aprox.)

Servei de càtering

S'accepten comandes

Servei de comandes a domicili

S'accepten targetes de crèdit

Restaurant **El Racó del Bugatti**

Tel. 937 910 480

Costa Brava, 4

web: www.elracodelbugatti.com

Pizzas, torrades de pa de coca, pasta freda, amanides, brasa, esmorzars

Menú diari: 8,95 €

Festa setmanal: dilluns

S'accepten comandes

Servei a domicili

S'accepten targetes de crèdit

Bar-Restaurant **Casinet Bar**

Tel. 937 913 336

Sant Antoni, 5

Pasta, estrellats, carpaccio i amanides

Menú diari: 9,50 €

S'accepten comandes

S'accepten targetes de crèdit

Restaurant **La Caleta**

Tel. 937 911 658

Passei Marqués de Casa Riera, 45

Paella

Obert tots els dies, menys dimarts

S'accepten comandes

S'accepten targetes de crèdit

Restaurant **Malibú**

Tel. 937 912 123

Riera Torrentbó, 1 (final riera de Caldes)

Especialitat en paelles , fideuas, cuina de
mercat i peix de la nostra costa

Gran terrassa

Festa setmanal: dimarts, dimecres i
diumenge nit

A partir de l'1 de maig obert tots els dies
excepte diumenge nit

S'accepten comandes

S'accepten targetes de crèdit

Restaurant **Esto es Mexico**

Tel. 937 913 678

Costa Brava, 13

e-mail: estoesmexicobcn@hotmail.com

Especialitat en menjar mexicà

Carta

Menú diari del país: 8€

Menú mexicà: 12€

Menú degustació: 16€ per persona

De dilluns a diumenge de 12 a 17h

De dimarts a diumenge de 20 a 24h

Festa setmanal: dilluns nit

S'accepten comandes

S'accepten targetes de crèdit

S'accepten tiquets de restaurant, xecs gourmet, tiquets Sodexo

Bar **Xurravins**

Joan Maragall, 13

Menú diari i esmorzars casolans dissabtes

Tancat dissabte tarda i diumenge tot el dia

Llistat de Bars i restaurants

Caldes d'Estrac

CAN SUÑÉ	C/ Callao, 4	937 910 051
EL VELLARD	Camí Ral, 18	937 910 003
EL TALLER	Passatge Sant Pere, 2	937 912 601
EL PORRONET	Riera, 15	937 912 501
FONDA MANAU	C/ Sant Josep, 11	937 910 459
KIM'S	Parc Joan Maragall	937 915 341
LA CALA	Camí Ral, 11	937 910 259
LA GRANJA	Camí Ral, 32	937 910 002
EL MARIAGALANTE / LA HACIENDA	Plaça de les Barques, s/n	937 910 400
MAROLA	Passeig dels Anglesos, 6	937 913 200
PETIT SUÑÉ	C/ Riera, 10	937 913 272
PIZZERIA ESTRAC	Camí Ral, 5	937 913 188
TÊTE-À-TÊTE	La Riera, 38	937 915 186
VORAMAR	Passeig Musclera, 10	937 910 944

Sant Vicenç de Montalt

BAR XURRAVINS	C/ Joan Maragall, 13	
CAN MARIAL	Crta. Sant Vicenç, Km 0,600	937 912 763
CASINET BAR	C/ Sant Antoni, 5	937 913 336
EL RACÓ DEL BUGATTI	C/ Costa Brava, 4	937 910 480
ESTO ES MÉXICO	C/ Costa Brava, 13	937 913 678
FONDA VENTURA	Baixada de la Riera, 11	937 910 563
LA CORTESA	Av. Montalnou, 66	937 913 204
LA PISCINA	Av. Toni Sors, s/n	937 912 003
LA ZERVECERÍA	C/ Mediterrani, 19	937 910 020
LA CALETA	Pg. Marques Casa Riera, 45	937 911 658
L'IBÈRIC	Veïnat Avall, 8	654 543 373
MALIBÚ	Riera Torrentbó, 1	937 912 123
MONTALTMAR	Av. Montaltmar, 8	937 911 017
REST. OLIVER PRIVÉE (CASTELL DE L'OLIVER)	Can Milans, s/n	937 911 529
TOPE TAPA	Av. Montalnou, 70	937 910 044
TURÓ DEL SOL	Crta. Sant Vicenç, Km 0,700	937 911 274

Sant Andreu de Llavaneres

BAR-DEGUSTACIÓ EL CELLER	C/ de Munt, 43	937 926 870
BAR PATO MARALGO	C/ de Munt, 59	937 928 531
BAR LA CREMA	Av. Catalunya, 12-18	937 928 241
BAR LA LLUNA	C/ Sant Pere, 15	937 952 346
BAR LA PARADA	Av. Catalunya, 14, local 2	937 928 792
BAR-GRANJA MINERVA	Mare de Deu de Montserrat, 5	675 274 438
BAR PINK	Pg. d'en Llull, 2	937 928 691
BAR-RESTAURANT CA LA PILAR	Pg. Joaquim Matas, 51	937 952 517
BAR-RESTAURANT CA L'ARTURO	Pg. Jaume Brutau, 38	937 927 075
BLUE FINN SUSHI	Port Balís, 3	937 927 592
CAN BLIDU	Pg. Joaquim Matas, 31-33	937 952 641
CAN MARIO	Port Balís, 6	937 929 130
CAN MORERA DELS TARONGERS	Pg. de les Alzines, 16	937 929 351
CENTRO ECUESTRE DE LLAVANERES	Camí Can Cabot de Munt, s/n	937 927 777
DALT VILA	C/ de l'Avall, 9	937 926 656
EL CASAL DE LLAVANERES	Av. Catalunya, 56	937926 911
EL PICAROL	C/ de Munt, 21	937 926 167
EL RACÓ DEL NAVEGANT	Port Balís, 24	937 928 613
FRANKFURT DEL POBLE	Av. Catalunya, 8-12, interior	937 952 156
HANDICAP RESTAURANT	Ctra. BV-5031, km 7	937 913 498
LA BRASA 48	C/ de Munt, 48	937 926 419
LA MASIA BARTRÉS	Camí de la Masia, 6	937 927 001
LA TAVERNA DEL PORT	Port Balís, 11	937 927 303
MAS NADAL RESTAURANT	Veïnat Avall, 8	937 927 244
NOSTRUM	Camí de la Masia, 5	902 150 950 / 937 929 456
RESTAURANT MASIA GRAUPERA	Pg. de les Monges, 48-50	937 926 447
RESTAURANT METUMBO	Ctra. Nacional II, Km. 650,8	655 921 011
RESTAURANT CAN JAUME	Port Balís	937 926 960 / 937 952 012
RESTAURANT CAN PERE JOAN	Av. Sant Andreu, 49	937 926 177
RESTAURANT DEL CLUB NÀUTIC EL BALÍS	Port Balís	937 926 326 / 937 927 525
RESTAURANT EL REBOST DEL PORT	Port Balís, 5	637 870 687
RESTAURANT LAS PALMERAS	Ctra. Nacional II, km 652	937 930 044
RESTAURANT LA PANIFICADORA	C/ Doctor, 17, bxs.	937 928 085
RESTAURANT PINS MAR	Pg. Marítim, 86-100	937 926 902 / 937 927 356
RESTAURANT VIL·LA MINERVA	Camí Pas del Pla, 3	937 926 104
RISTORANTE EL ITALIANO	Port Balís, 7	937 929 079
SANÇ RESTAURANT	Avda. Catalunya, 63	937 927 551

Dades d'interès

punts d'informació

Caldes d'Estrac

Ajuntament de Caldes d'Estrac

Plaça de la Vila, s/n
08393 Caldetes
Tel: 93 791 00 05
Fax: 93 791 05 03
ajuntament@caldetes.cat

Equipament de Promoció Econòmica i Cultural

La Riera, 5-9, 1a planta (entrada Camí Ral)
08393 Caldetes
Tel: 93 791 05 88
Fax: 93 791 15 42
p.eco.caldese@diba.cat

Sant Andreu de Llavaneres

Ajuntament de Sant Andreu

Plaça de la Vila, 1
08392 Sant Andreu de Llavaneres
Tel: 93 702 36 00
Fax: 93 702 36 37
ajuntament@llavaneres.es

Regidoria de Promoció Econòmica, Comerç i Turisme

Ca l'Alfaro
Passeig de la Mare de Déu de Montserrat, 27-33
08392 Sant Andreu de Llavaneres
Tel: 93 702 36 44
Fax: 83 795 26 30
promocio.economica@llavaneres.es

Sant Vicenç de Montalt

Ajuntament de Sant Vicenç

Regidoria de Promoció Econòmica, Comerç i Turisme

C/ Sant Antoni, 13
08394 Sant Vicenç de Montalt
Tel: 93 791 05 11
Fax: 93 791 29 61

Estacionaments

Caldes d'Estrac

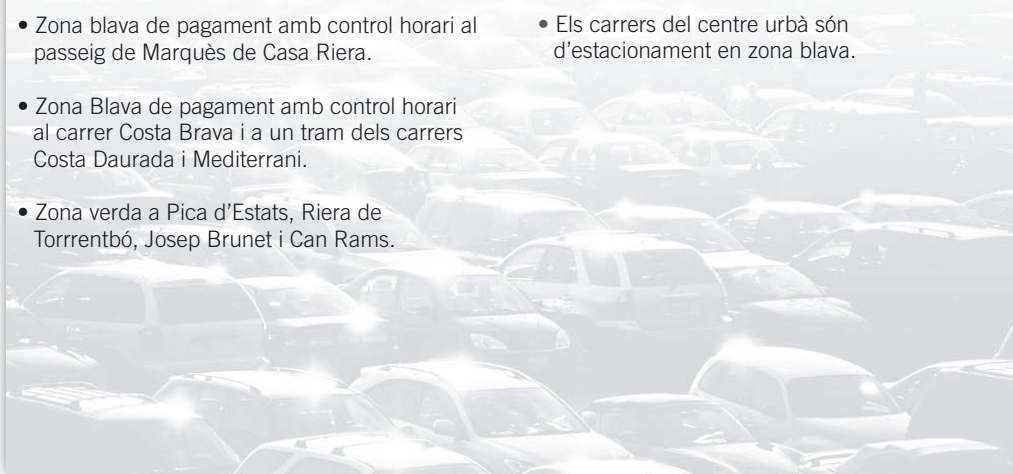
- Al poble hi ha unes 800 places d'estacionament en zona blava. Existeixen diverses modalitats d'abonaments.
- Els espais amb més estacionaments són el pàrquing de l'N-II, al llarg de la Riera, i la zona del davant de la Fundació Palau, també a la Riera.

Sant Vicenç de Montalt

- Zona blava de pagament amb control horari al carrer de la Ginesta
- Zona d'aparcament gratuït a l'avinguda de Toni Sors i a la Riera del Gorg.
- Zona blava de pagament amb control horari al carrer de Sant Antoni, a la Plaça del Poble i a la Plaça de l'Església.
- Zona d'aparcament gratuït a Can Mora (al costat del CAP), a l'avinguda de Montaltnou i al carrer de Terral.
- Zona blava de pagament amb control horari al passeig de Marquès de Casa Riera.
- Zona Blava de pagament amb control horari al carrer Costa Brava i a un tram dels carrers Costa Daurada i Mediterrani.
- Zona verda a Pica d'Estats, Riera de Torrenbó, Josep Brunet i Can Rams.

Sant Andreu de Llavaneres

- Pàrquing de sorra gratuït al Camí de Can Cabot de Munt (sobre la Riera).
- Zona blava a banda i banda del passeig de la Mare de Déu de Montserrat.
- Zona blava al carrer Clòsens.
- Zona blava a la plaça de Gegants.
- Estacionament gratuït a l'antic camp de futbol (entrada per passatge de les Alzines).
- Estacionament gratuït al passatge de les Alzines.
- Als voltants de l'estació de Renfe, zona blava a la banda de muntanya i estacionament gratuït a la banda de mar.
- Zona blava a l'estiu al passeig de la Riera; gratuït la resta de l'any.
- Habilitació d'estacionament a l'estiu al carrer Mestral.
- Els carrers del centre urbà són d'estacionament en zona blava.

Allotjaments

Caldes d'Estrac

Hotel Colón

Plaça de les Barques, s/n, Caldes d'Estrac
08393 Barcelona
Tel: 93 791 04 00
info@hotel-colon.net / www.hotel-colon.net

Està situat a primera línia de mar i és l'únic establiment a Espanya que ofereix tractaments amb aigua de mar i termal. Disposa de 21 habitacions estàndard amb vistes a la muntanya, 54 amb terrassa i vistes al mar i 9 *suites*, equipades amb bany complet, climatització, telèfon, TV Via Satèl·lit, connexió a internet, minibar.

Pensió Kalima

Passeig de les Moreres, 7, Caldes d'Estrac
08393 Barcelona
Tel: 93 791 48 90 / 677 40 43 43
reserves@kalima-caldes.com / www.kalima-caldes.com

Edifici singular d'estil modernista situat a primera línia de mar a Caldes d'Estrac. En la seva restauració s'han intentat protegir tots aquells elements estructurals i arquitectònics que el caracteritzaven en el seu origen. Té 8 habitacions dobles i 3 d'individuals.

Hotel Jet Bestwestern

C/ Riera, s/n, Caldes d'Estrac
08393 Barcelona
Tel: 93 791 06 51 / 93 791 07 00
info@hoteljet.net / www.hoteljet.net

Situat a 300 m. de la platja. L'hotel compta amb servei de garatge i caixa forta, bar obert les 24h., *room-service*, pista de tennis i una piscina excel·lent. Vistes al mar i a la muntanya.

Bed and breakfast Romani

C/ Santa Teresa, 1, Caldes d'Estrac
08393 Barcelona
Tel: 93 791 05 53
reservas@romani-caldes.com / www.romani-caldes.com

És una casa modernista catalogada en el centre urbà del municipi de Caldes d'Estrac (Barcelona), a segona línia de mar. La restauració, iniciada l'any 2004, ha estat respectuosa amb les estructures originals (façana, portals, finestrals, escala, sostres...), alhora que ha incorporat algunes novetats funcionals (serveis a les habitacions, aire condicionat, calefacció...). En redefinir l'espai interior s'ha conservat l'originalitat dels seus elements, i s'ha aconseguit un agradable caliu ambiental.

Sant Andreu de Llavaneres

Vilaclara Art Hotel

Av. Catalunya, 63, 08392 Sant Andreu de Llavaneres
Tel: 93 792 75 51
info@vilaclaraarthotel.com / www.vilaclaraarthotel.com

Vilaclara Art Hotel és una esplèndida Mansió Modernista que va ser projectada i construïda per Josep Coll i Vilaclara. L'Hotel forma part de la memòria col·lectiva dels habitants de Llavaneres. L'hotel està ple de racons sorprenents, piscina amb solari, espais *chill-out*, vistes al mar, un jardí de 20.000 m², lluminoses terrasses i espais especials on respirar i conversar.

Sant Vicenç de Montalt

Hotel Montaltmar

Av. Montaltmar, 1, 08394 Sant Vicenç de Montalt
Tel: 93 791 10 17

L'hostal combina una bona restauració amb una oferta d'allotjament interessant, que guanya valor pels detalls, com per exemple el llibret a disposició del client on es recullen diferents propostes per gaudir de l'entorn.

Hotel Castell de l'Oliver

Can Milans, 08394 Sant Vicenç de Montalt
Tel: 93 791 15 29
www.hotelcastelldeloliver.es

Es troba situat en una casa senyorial de 1619 i envoltat de jardins. Té 8 habitacions, cadascuna amb matisos diferents i amb totes les comoditats.

Can Mora de Dalt

Can Mora de Dalt
Raval de Font Mitjana, 3
08394 Sant Vicenç de Montalt
Te: 93 791 05 70
info@canmoradedalt.com
www.canmoradedalt.com

Des de Can Mora de Dalt es veu el mar i el centre històric de Sant Vicenç de Montalt. L'hotel ocupa una masia del segle XV que havia estat una granja dedicada al conreu de verdures i d'hortalisses, i a la cria de bestiar. Ara, després de la seva restauració, vol ser un lloc de descans, de tracte amable i de detalls acurats, a càrrec de la família que des de fa 18 generacions ha gaudit d'aquest paratge i l'ha estimat.

1	Ajuntament, Policia Municipal, Jutjat de Pau, Serveis Socials, Sala Cultural, Informació, Casal de Joventut	11	Poliesportiu i piscines municipals
2	Església Santa Maria	12	Cementiri
3	Església del Carme	13	Estació de trens
4	Creu Roja	14	Bany Termals municipals
5	Correus	15	Casa Ugalde
6	Casal de la Gent Gran	16	Mercat municipal
7	Escola Bressol	17	Balneari Hotel Colón
8	CEIP Sagrada Família	18	Promoció Econòmica i Cultural
9	Biblioteca Can Milans	19	Fundació Palau Museu Picasso
10	Esplanada Can Muntanya	20	Torre Busquets
		21	Capella de la Mare de Déu del Remei
		22	Torre de les Heures

Terme
municipal
Sant Vicenç
de Montalt

Carrer de la Fornaca

Carreer de Torrevella

12

Marenostrum

Avinguda

Carreer del Moll

arrer de la Riera

Lluis Companys

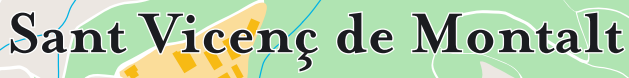
Merci

Carrière de la

Capella de la Mare de Déu del Remei

Torre de les Heures

C-32

C-32

BV-5034

N-II

N-II

Mar Mediterrània

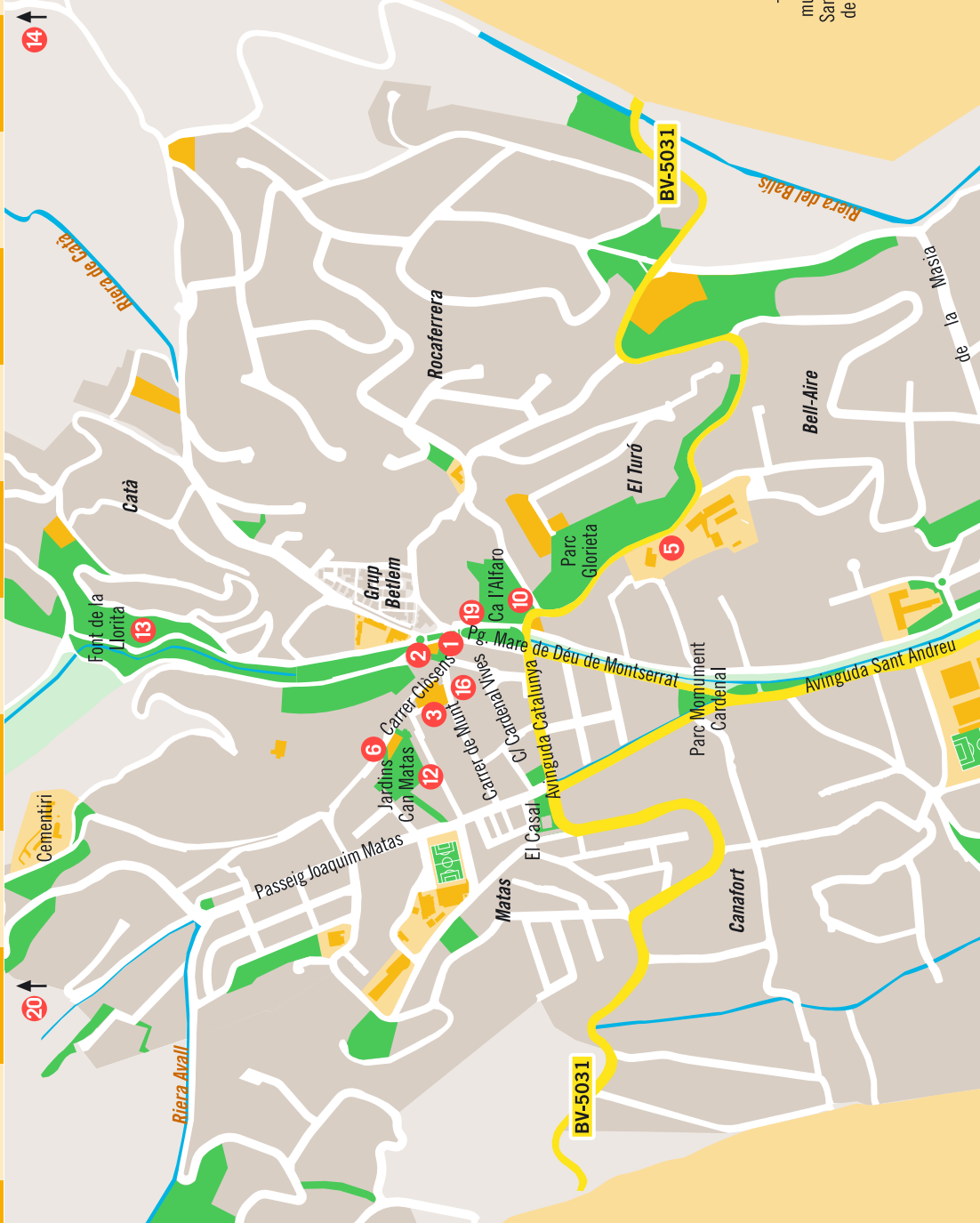
Terme
municipal
Caldes
d'Estrac

Terme
municipal
Sant Andreu
de Llianeres

- 1 Ajuntament
- 2 Policia Municipal
- 3 Església Parroquial
- 4 Centre d'Atenció Primària
- 5 CEIP Sant Jordi
- 6 Casal de Cultura
- 7 CEIP Sot del Camp
- 8 Museu del Pessebre
- 9 Escola Bressol
- 10 Piscines Municipals
- 11 Pavelló Toni Sors
- 12 Camp de Futbol
- 13 Biblioteca La Muntala
- 14 Parc Germans Gabrielistes
- 15 Passeig Marítim
- 16 Cementiri
- 17 Centre Cívic el Gorg /
Casal de la Gent Gran
- 18 Seu d'Entitats Esportives
- 19 IES Sant Vicenç

Terme
municipal
Sant Vicenç
de Montalt

- 1 Ajuntament
- 2 Policia Municipal
- 3 Església Sant Andreu
- 4 Església Sant Pere
- 5 Can Caralt Museu-Arxiu
- 6 Biblioteca Municipal
- 7 Nova Zona Esportiva
- 8 Estació de Trens, Taxi i Bus
- 9 Port / Escola de vela
- 10 Parc Ca l'Alfaro
- 11 Jardins Joaquim Passi
- 12 Parc Can Matas
- 13 Font de la Llorita
- 14 Rocs d'en Magí
- 15 Golf Llanereres
- 16 Carrer de Munt (Centre Comercial)
- 17 Camí de la Masia (Centre Comercial)
- 18 C/ de Sant Pere (Centre Comercial)
- 19 Mercat
- 20 Hípica
- 21 Tennis Mora

Mes a mes

Gener

5.

Cavalcada de Reis a Caldes d'Estrac, a Llanerres i a Sant Vicenç.

22.

Festa Major d'Hivern de Sant Vicenç de Montalt.

2a quinzena.

Festa dels Tres Tombs a Llanerres.

Febrer

Carnestoltes (varia segons el calendari, també poden tenir lloc a principis de març). A Caldes d'Estrac, a Llanerres i a Sant Vicenç. A Caldes és la festa a nivell popular més important del municipi. S'organitzen diferents activitats per a tots els públics: rues, balls, berenars infantils, l'enterrament de la sardina...

Març

Processons de Setmana Santa (varia segons el calendari, també poden tenir lloc a l'abril). A Llanerres i a Sant Vicenç.

Pesolada a Caldes d'Estrac

Cursa popular a Caldes d'Estrac

Festa de la Primavera a Caldes

Abril

23.

Festa del Pèsol a Llanerres.

Sant Jordi. Parades als carrers de Les 3 viles amb venda de roses i llibres.

Mostra literària a Caldes per Sant Jordi.

Primavera de les Arts a Caldes

Maig

Mostra d'Entitats a Llanerres i a Sant Vicenç de Montalt Trobada bianual.

Actuacions Primavera de les Arts a Caldes.

Cicle de música 'Petits Sons' a Caldes

Festival 'Poesia i +' a Caldes

Juny

23.

Revetlla de Sant Joan, amb celebracions al carrer a Llanerres i a Sant Vicenç.

Arribada de la Flama del Canigó i Festa del barri de Sant Pere a Llanerres.

Arribada de la Flama del Canigó a Caldes

30.

Trobada de Puntaires a Sant Vicenç.

es a mes

Juliol

16.

Processó del Carme, a Caldes d'Estrac.

Aplec de Sardanes, a Lllaneres.

3r diumenge.

Festa Major d'Estiu, la Minerva, a Lllaneres.

Últim dissabte.

Festa d'estiu i botifarrada gegantera, organitzada per la colla Gegantera de Caldes d'Estrac, amb un sopar obert a tothom.

Festival de Música d'Estiu, a Lllaneres.

Dia del Carme, fira d'alimentació a Caldes

Fira d'alimentació i pintura a Caldes

Últim dissabte.

'La dormida a Caldes d'Estrac' festival de música, actuacions i malabars.

Novembre

1.

Castanyada popular, a Sant Vicenç.

Jornades del bolet i Fireta de Tardor, a Caldes d'Estrac.

Del 25 al 30.

Festa Major de Sant Andreu.

Jornades Gastronòmiques de la Mongeta del Ganxet, a Caldes d'Estrac.

Promoció de productes típics, a Lllaneres.

Agost

15.

Festa Major d'Estiu de Sant Vicenç.

Setembre

Del 8 a l'11.

Festa Major de Caldes d'Estrac.

11.

Diada Nacional de Catalunya, actes a Sant Vicenç, a Lllaneres i a Caldes d'Estrac.

Jornades internacionals Folkloriques Adifolk, a Lllaneres.

Olimpiades populars de Lllaneres (cada quatre anys).

Desembre

13.

Festa Major de Santa Llúcia (Festa petita), a Caldes.

Fira de Nadal, a Sant Vicenç i a Lllaneres.

Patrocina:

Edita:

Sant Andreu de Llavaneres
Sant Vicenç de Montalt
Caldes d'Estrac

Ajuntament de
SANT ANDREU
DE LLAVANERES

Ajuntament de
SANT VICENÇ
DE MONTALT

Ajuntament de
CALDES
D'ESTRAC

Regidoria de
Promoció Econòmica,
Comerç i Turisme

Col·labora:

Diputació
Barcelona
xarxa de municipis